

Deleholm

Soldattorp 1171 och dess soldater i Delebäckstorp, Hova socken

"Soldatens hemkomst". Teckning av V E Sparre i G Nybleaus. Scener ur den indelte soldatens liv (Stockholm 1871). Foto: Krigsarkivet.

Hemkomsten

Nu sänker sig natten, en kolsvart korp
Då lyser det svagt i ett litet torp;
Men vandraren hejdar sig, plötsligt
varm
Och hjärtat är skälvande i hans barm

Där är det – där borta vid skogens rand
Det ringaste hemmet i Sveriges land
Där har han sin barnblick ur vaggan
höjt,
Där har han som yngling på åkern plöjt

Där tog efter fadern han kronans rock,
Där fäste han henne med ljusgul lock,
Den leende Anna med grop i kind –
Han ser henne ännu vid kyrkogrand!

På söndagen vigdes de hop av präst,
På måndagen kom där ett bud till häst,
Som bragte ett brådskanie: I gevär!
Till Polen att stöta till kungens här!...

Sen dess genom Ryssland han
trumman följt,

Där isiga skurar och blodregn sköljt,
Han vandrat i strömmen vid Holofzin,
Som piskades skummig av kulors vin,

Han stått vid Poltava bland bröders lik
Och värnat sin fanas förslitna flik,
I tretton år fånge vid Volgas strand
Han hörde från hemmet ej minsta
grand...

Nu träder han inom sitt rå och rör,
Med handen på låset han hör och hör
Han släpper det åter. Som barnet svag
Han står med arbetande anletsdrag.

En suck utur djupaste hjärtegrund,
I tretton år sparad för denna stund –
Och böjd över murknande fönsterpost,
Med läpparna tinar han rutans frost.

Han ser, när det flämtar från spisens
vrå,
Det målade skåpet med årtal på,
En fällbänk av furu, helt rätt och slätt,
Ett träsnitt på väggen – kung Karls
porträtt.

Han ser i ett endaste ögonblick
Sin torftiga stuga i gammalt skick
Allt återfinns, ända till bössans spik –
Men kvinnan vid vaggan – vem är hon
lik?

Är det skön Anna? – från forna dar
Hon har sina ögon, de fagra kvar;
Men eljest hur åldrad, hur tård och
arm!
Nu bjuder hon barnet en vissnad barm.

Och mannen, som sitter och binder
not,
Är fiskarens Jan med sin lama fot.
Då gråhårsmän rycktes till härens led,
Han skontes som krympling och slapp
gå med.

Om morgonen tidigt, är sägen sann,
Den fattiga Anna förvånad fann
En påse med slantar vid låset fäst,
På botten en daler – en sällsynt gäst!

Carl Snoilsky

Innehåll	
Förord	4
Fakta	5
Tomtritning Deleholm	7
Karta	8
Indelningsverket	11
Soldattorpet och knekten	12
Soldatkontrakt	13
Soldathustrun i soldattorp 1171 Delebäckstorp	14
Torpsyneprotokoll Kongl Skaraborgs Regemente, Norra Vadsbo kompani, Soldatboställe 1171 Delebäckstorp	16
Torpsyn 5 Maj 1815	16
Torpsyn Juni 1820	17
Torpsyn 29 Augusti 1825	18
Torpsyn 7 September 1830	19
Torpsyn 2 September 1835	20
Torpsyn 26 Augusti 1840	21
Soldaterna på soldattorpet 1171 i Delebäckstorp	22
Per Persson, soldat 1653-1655	22
Nils Bengtsson, soldat 1655-1674	23
Anders Biörsson, soldat 1681-1689	24
Szven (Olufsson) Olufsson, soldat 1689-1707	25
Anders (Nilsson) Dilling, soldat 1708-1729	26
Anders (Andersson) Dilling, soldat 1732-1763	27
Soldattorpet vakant 1763-1768	29
Jan (Andersson) Blomström, soldat 1768-1773	30
Anders (Beckman) Dansk, soldat 1774-1807	31
Uppgifter från kyrkböcker om Anders (Beckman) Dansk	31
Anders (Olofsson) Djerf, soldat 1807-1830	32
Uppgifter från kyrkböcker om Anders Djerf	32
Per Gustaf (Johansson) Lind, soldat 1830-1850	34
Uppgifter från kyrkböcker om Per Gustaf Lind	34
Gustaf (Johansson) Lind's soldatkontrakt utfärdat 1830	37
Johannes (Håkansson) Widar, soldat 1850-1853	38
Uppgifter från kyrkböcker om Johannes (Håkansson) Widar	38
Jan Peter (Jansson) Widar, soldat 1853-1885	40
Uppgifter från kyrkböcker om Jan Peter Widar	40
Frans (Persson) Östman, soldat 1885-1902	45
Uppgifter från kyrkböcker om Frans Östman	45
Vad hände med soldattorp 1171 efter indelningsverkets upphörande	46
Sammandrag	46

1907-1913 August Jansson i Nolgården	47
1913-1951 Ägare Elis Rudin & Hilda Charlotta Larsdotter	50
1951 Ägare Elis Rudin, 14 februari	57
1951-1968 Ägare Jenny Larsson, född Rudin	57
1968-1971 Ägare Sölve Pettersson	60
1971-2004 Ägare Arne & Mirjam Hall, Jakobsberg	60
Några bilder från början av 1970-talet med familjen Hall som ägare.....	60
2004-2012 Ägare Tom Novak Jansen & Susanne Jansen, Vejle, Danmark.....	62
2012- Ägare Morgan Pettersson & Katarina Janehult Pettersson, Garphyttan.....	62
Fotografier	63
Övrigt.....	81
Källor.....	81
Mått, mynt och vikt	81

Förord

Den 25 maj 2012 blev jag och min make Morgan Pettersson ägare till före detta soldatboställe 1171 i Delebäckstorp, Hova socken, Gullspångs kommun, Västra Götalands län (tid. Skaraborgs län). Sitt nuvarande namn, Deleholm, fick torpet när indelningsverket upphörde i början av 1900-talet.

Att det är ett f d soldattorp gör det lite speciellt. I den här lilla berättelsen ska jag försöka redovisa både vilka soldater som bott och verkat vid torpet och deras liv samt ägarna till torpet efter indelningsverkets upphörande.

Berättelsen handlar om soldatlivet i allmänhet och om soldatboställe 1171 (Deleholm) i synnerhet. När det gäller de som kom att äga soldattorpet efter indelningsverkets nedläggning så handlar mycket om Elis Rudin som bodde i torpet från 1913 till 1950-talet, mycket tack vare att jag kommit i kontakt med en av Elis dotterdöttrar.

Berättelsen gör inte anspråk på att vara komplett på något vis utan jag har sammanfattat den information som jag fått från olika källor, bl a Centrala Soldatregistret och Garnisonsmuséet i Skövde, Krigsarkivet i Stockholm, boken By och bygd i förvandling av Bertil Kjelldorff, kyrkböcker samt muntliga uppgifter.

Garphyttan den 18 augusti 2016

Katarina Janehult Pettersson

Fakta

Fastighetsbeteckning	Gullspång Delebäckstorp 1:18 Tidigare beteckning: R-Hova Delebäckstorp 1:18 Ursprung: Del av Gullspång Delebäckstorp 1:3-9
Socken	Hova
Härad	Vadsbo
Kommun	Gullspång
Län	Västra Götaland (tid. Skaraborg)
Namn	Deleholm, tidigare Delebäckstorp 1171
Areal	7.200 m ² , dvs knappt 1 ½ tunnland (tid. 4,35 ha)
Byggnader	Torpstuga, gäststuga, utedass, bykhus, ladugård

I Centrala Soldatregistret finns följande uppgifter om torpet i en s k Torpakt:

CENTRALA SOLDATREGISTRET

Röda huset/Vallehemmet

532 93 AXVALL

Tfn. 0511-41 42 81, 41 42 82

E-post: soldat@soldatreg.se; info@soldatreg.se

TORPAKT

Torpnr: SK-00-1171
Regemente: Skaraborgs regemente
Socken: HOVA
Rote: Delebäckstorp
Kompani: NORRA VADSBO
Torpnamn:
Fastighetsbet:
Torpstorlek:
Kartnamn: Askersund 9E NV
Koordinat X: Y:
Rote/Rusthållsgårdar: **Andel:** **Skattetyt:**

Bebyggelse torpen

☒ Kvar
 ☐ Rivet
 ☐ Ombyggt
 ☐ Flyttat

Övrig bebyggelse

☐ Ladugård
 ☐ Källare
 ☒ Trädgård
 ☐ Brunn
 ☐ Övrigt

Föremål:

Fotografier:

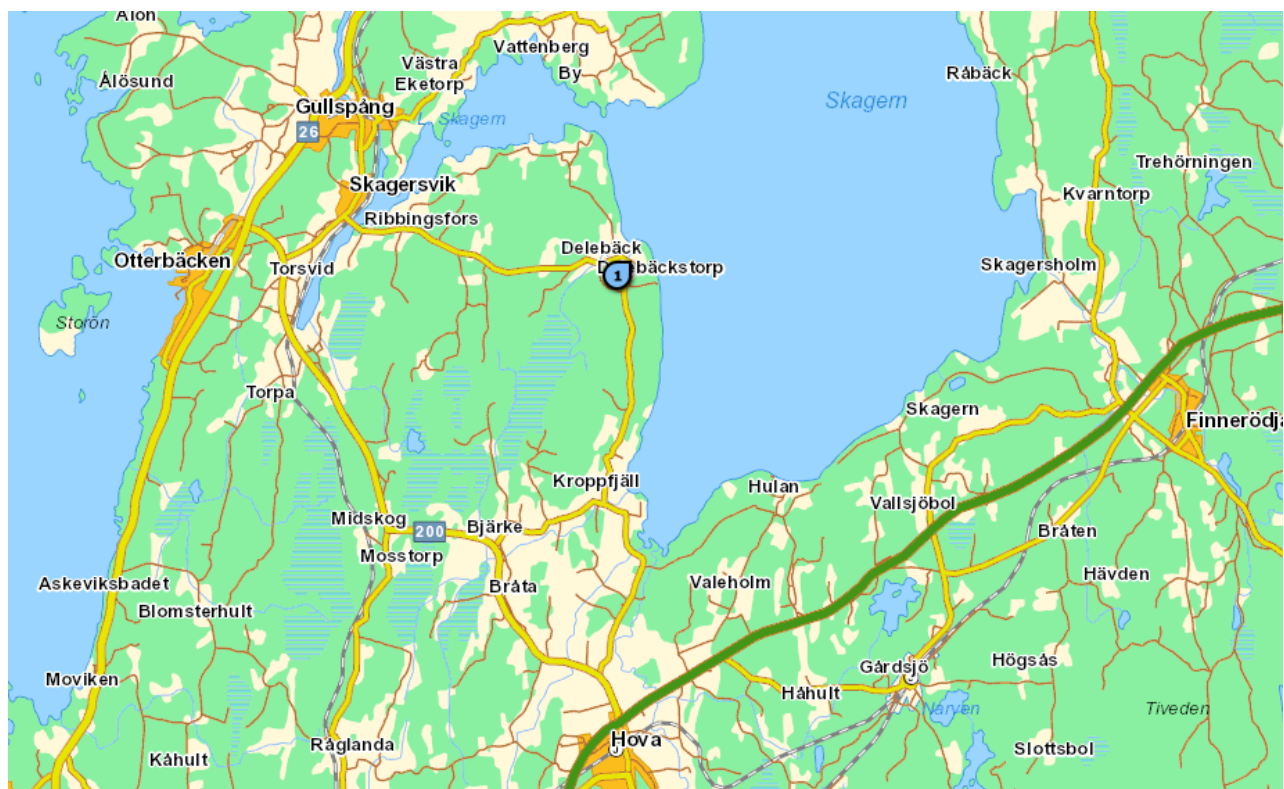
Noteringar:

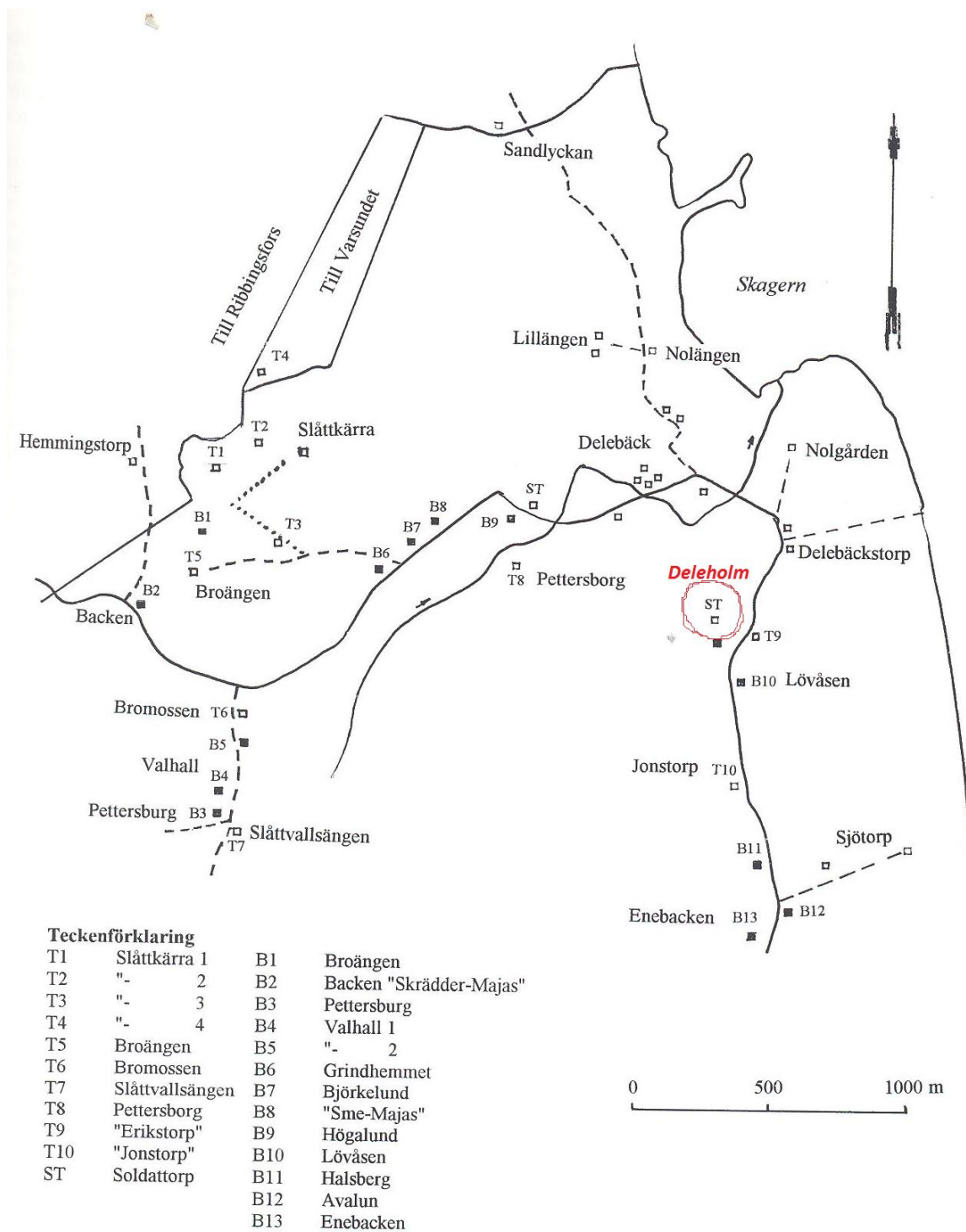
I Centrala Soldatregistret finns även uppgift om vilka soldater som bott i torpet. Mer information om varje soldat kommer längre fram i detta dokument, likaså information om ägare efter att sista soldaten lämnat torpet vid indelningsverkets upphörande 1901.

SOLDATER PÅ DETTA TORP

Aktnr.	Namn	Född	Död	Antagen	Avsked
SK-00-1171-1653	PERSSON Per			16530000	16550000
SK-00-1171-1655	BENGTSSON Nils			16550000	16740701
SK-00-1171-1681	BIÖRSSON Anders			16810000	16891110
SK-00-1171-1689	OLUFSSON Szven			16890000	
SK-00-1171-1699	DILLING Anders	16650000	17450000	16990000	17290603
SK-00-1171-1732	DILLING Anders	17120000	17630000	17320000	17630000
SK-00-1171-1768	BLOMSTRÖM Jan		17730428	17680708	17730428
SK-00-1171-1774	DANSK Anders	17500000	18070521	17741029	18070326
SK-00-1171-1807	DJERF Anders	17840510	18551021	18070000	18300614
SK-00-1171-1830	LIND Gustaf	18080729	18520515	18301123	18500710
SK-00-1171-1850	WIDAR Johannes	18270730		18501012	18531017
SK-00-1171-1853	WIDAR Jan Peter	18300903	19200618	18530602	18850331
SK-00-1171-1885	ÖSTMAN Frans	18660613		18850929	19020906

Karta

Indelningsverket

Namnet Skaraborgs regemente antogs av riksdagen 1634. Regimentet fick N:o 2 bland 20 svenska och finska regementen.

Den 6 augusti 1814 genomförde Skaraborgs regemente sin sista strid vid Rakkestad i Norge. Indelningsverket slopades med 1901 års härordning. Istället infördes allmän värnplikt som ett uttryck för att landets försvar inte längre var en uppgift enbart för dess bönder. Försvaret skulle fortsättningsvis vara ett åliggande för hela befolkningen. Beslutet var även en följd av att styrkan i den indelta armén efter hand blivit otillräcklig för att försvara landets yta. Med 1942 års härordning gick Skaraborgs infanteriregemente (I9) i graven. Till bärare av det forna bygderegementets tradition utsågs därvid dess efterföljare, Kungl Skaraborgs pansarregemente med beteckningen P4.

Soldattorpet och knekten

Källa: By och bygd i förvandling av Bertil Kjelldorff

Genom det kontrakt, som år 1684 efter förslag från länet godkändes och fastställdes av Karl XI skulle rotarna ansvara för anskaffning av knekt, dennes underhåll, torp och beklädning m m. Soldatlegan, då knekten åtog sig uppdraget, fastställdes till 100 daler kopparmynt och årslönen till 20 daler samt en "släpklädning" av vadmal bestående av färdigsydd jacka och byxor till ett värde av 5 daler kopparmynt. Kronomunderingen eller livréet fick endast brukas vid mönstring, regementsmöte och i fält. När knekten var hemma på roten förvarades denna av rotemästaren i en låst kista.

Torpet som tillhandahölls av roten skulle bestå av stuga med loge, lada och fähus, $\frac{1}{2}$ tunnland åker, kåltäppa samt hage eller äng till två lass hö. Detta var riktlinjer och hur detta löstes rent praktiskt formulerades sedan i kontrakt mellan knekt och rote. I de fall en by inte hade sådan storlek att den ensam kunde svara för torp och knekt indelades flera hemman eller gårdar till roten. Benämningen var därvid stamrote för den by eller gård där soldatbostället var beläget och övriga var hjälprotar. I Delebäckstorp som det här handlar om förstärktes Delebäckstorp $\frac{1}{2}$ hemman med Källtorp $\frac{1}{2}$, Kyrkängen $\frac{1}{4}$, Varsundet $\frac{1}{4}$, en tomt i Hova $\frac{1}{8}$ och Herrängen $\frac{1}{16}$. Indelningen kunde senare av olika skäl förändras, men roten skulle normalt omfatta hemman eller lägenheter motsvarande $1\frac{1}{2}$ - 2 mantal.

Delebäckstorps soldatboställe innehöll 8 tunnland 6 kappland samt en äng om 20 kappland, vilket motsvarade 4,35 hektar.

Knekten bodde på roteböndernas mark och fick på så sätt nära och ofta livslång kontakt med byns och bygdens folk. Han växte snart in i bygemenskapen även om han inte var en byns son. Detta var kungstanken i indelningsverket. Soldaterna skulle vara förankrade i, vara fördelade över samt ha sin försörjning i bygden. Soldaten var dessutom ofta händig med speciella färdigheter, myndig och talför, ofta läs- och skrivkunnig och tillförde byn nyheter och nya impulser genom yrke och kunskaper. Hans rättigheter framgick av kontraktet och bakom knekten stod kompanichefen.

Knektyrket upplevdes många gånger lockande. Yrket kändes spännande och den granna uniformen drog inte bara till sig flickornas blickar. För den som inte hade någon gård att arva efter sina föräldrar var soldattorpet många gånger att föredra framför drängstugan. Soldatkontraktet innebar så en tidig möjlighet för en yngling att skaffa egen försörjning och gifta sig. På vissa ställen stod torpar- och soldatsöner i kö för att bli antagna till soldat eller ryttare, liksom att gamla soldater i tur att avgå ofta i god tid tingade plats för sonen. Krig och verklighet var dock bistrare. Inför den utsikten tog mången soldat, sedan han väl utverkat legan, till harvärjan och rymde.

Ett kontrakt från Delebäckstorp har påträffats och det var utfärdat 1830, se nästa avsnitt "Soldatkontrakt".

Soldatkontrakt

Innehållet i soldatkontrakten varierade. Här nedan soldatkontraktet för soldaten 1171 Gustaf (Johansson) Lind i Delebäckstorp.

Contrakt

Upprättad mellan Roten N:o 1171 Delebäckstorp och Gustaf Johansson i Qwarnhälltorp lyder som följer.

1. När förbemälte Gustaf Johansson blifwer för vår Rote till Soldat antagen och approberad, gifwa wi honom uti Städja eller Lega 3 RD 16 Sk Banco.
2. Uti årlig lön ge vi honom 5 RD lika mynt, som betalas Hofva Höstmarknads afton.
3. Första året uppsår Stamroten Delebäckstorp bostället till alla delar förswarligen.
4. Då ofvanbemälte Gustaf Johansson blifwer Commenderad i Kronans tjenst, brukar och sköter Stamroten Delebäckstorp bostället förswarligt, men då han är hemma lämna wi honom våra dragare till åkerns brukande.
5. Till Gärdslä och Vedbrand hemkör wi Soldaten årligen 1 Twåbetslass långved på hwarje ¼-del jemte Qwarnhäst när som det påfordras, så wäl af Stam- som Utrote.
6. Efter som Utroten Wästerhälljatorp, Kullerud, Sörgården Hofva och Kyrkängen icke hafwa någon del i bostället, så lämna vi Soldaten på hwarje ¼-del årligen 1 Kpr Råg samt lika mycket Hafra Strid och förswarlig Säd samt Åtta Lll godt och wäl bärget Hårdwallshö, 5 L11 Hafrehalm samt 10 Lll Långhalm, som föres till bostället före Nyåret.
7. Hwad Hägnaderna angår, så skola wi lämna dem efter laga syn wid bostället, som sedan af Soldaten underhålles uti samma stånd, då nödigt Gärdslä dertill af oss hemföres; men i hans bortowaro underhålles de uti samma stånd af oss.
8. Hwad Mötes Passevolansen angår, så betala wi dem årligen sjelfwa.

Med ofvanstående Contract förklara wi oss samtelige Rothållare till alla delar nöjde och förbinda oss detsamma fullgöra och efterlefva, försäkras af Delebäckstorp den 20 November 1830

Johannes Jansson, roteman – Lars Larsson – Eric Swensson – Jaen Pehr Bengtsson i Delebäckstorps Stamrote.

Anders Larsson Sörg. Hofva – Johannes Olofsson, Johannes Pehrsson m fl för Utroten.

*Med detta Contract förklarar jag mig nöjd wara, som med mitt namn bestyrkes, ut supra
Gustaf Johansson*

*Wittnen: Bengt Jansson i Hult, Amnehärad
Bjerke*

Gustaf Gustafsson Nolg.

Gillas: å K. Befh wägnar W. Knorring J. af Jochnich/H.G. Fernström

Soldathustrun i soldattorp 1171 Delebäckstorp

Soldathustruns arbetsbörda var tung när soldaten var kommenderad på övning eller i krig. Ännu tyngre blev den om rotebönderna inte uppfyllde den hjälp som överenskommits i soldatkontraktet. I Delebäckstorp förekom ett antal incidenter, i vilka Hova tingsrätt fick anledning att ingripa. Här är en incident mellan soldat Anders (Beckman) Dansks hustru Cajsa Andersdotter och bonden Israel Israelsson.

Upprinnelsen till kontroverserna var att soldaten Anders Beckman för Delebäckstorp var kommenderad med regementet till Finland och kriget mot Ryssland 1789-90. Till höstetinget 1789 hade soldathustrun Cajsa Andersdotter stämt in bonden Israel Israelsson i denna by för att han inte i likhet med övriga rotebönder biträtt henne med höbärgning och höstplöjning. Israel påstod då att han inte hade någon skyldighet till detta och visade ett domboksutdrag den 1 februari 1780, enligt vilket soldaten på grund av soldattorpets godhet avstått från pengar till kläder och lön och endast förbehållit sig skjutspengar, matsäck och drickespengar vid mönstring och större möten på samma sätt som andra soldater. Israel stämde dessutom Cajsa för vanhävd eftersom hon sålt foder som skördats på soldattorpet. Beträffande det senare medgav Cajsa att hon sålt foder men endast för att köpa gödsel och därmed bättre hävda torp och mark.

Domstolen konstaterade att Israel enligt författningarna var skyldig att biträda soldathustrun när soldaten var kommenderad på krigstjänst och dömde honom att ersätta henne efter "mätis manna ordom". Israels åtal för att Cajsa sålt foder ogillades.

Trots domen stämde Israel redan följande sommaring Cajsa med yrkande att slippa biträda henne med skötseln av torpet då soldaten blev bortkommenderad. Cajsa visade i rätten ett intyg från övriga roteintressenter, i vilket de förklarade sig gärna vilja hjälpa henne då mannen var inkallad. I realiteten var Israels stämning fåfängt riktad mot häradsrättens föregående domslut, varför han dömdes att för domkval plikta 1 RD 32 S Specie konungens ensak samt att ersätta Cajsas rättegångskostnader med 24 S Srmt.

Samma höst stämde Israel åter av Cajsa för att han inte heller detta år biträtt henne med skörd och sådd, utan att hon tvingats leja för detta arbete. Han motstämde henne med påståendet att få betalt för ett par extra dagsverken som han utfört två år tidigare. Cajsa medgav detta och dömdes av rätten att betala dessa arbeten. Israel dömdes dock även denna gång att ersätta soldathustrun efter "mätis manna ordom".

År 1795 stämde Israel soldaten Beckman för att denne utan lov huggit al- och granved på Israels skog. Beckman förklarade att Israel i likhet med övriga rotebönder var skyldig att leverera ved till soldattorpet, men att han var svår att komma till tals med och att soldaten därför sett sig nödsakad att själv förse sig med ved. Målet sköts till påföljande ting då ansvar och kostnader skulle avgöras efter syn och värdering. Parterna återkom dock inte, vilket tyder på att de blivit förlikta.

1797 års sommaring stämde Beckman Israel med krav på att denne skulle

- Lämna dragkreatur för bruk och hävd av soldattorpet samt
- Lämna gärdslä och stavar till soldattorpets stängsel

Varemot Israel genstämde Beckman att

- Utlägga en gjord intaga av Israels hagmark
- Upphöra med sitt vid torpet antagna tredingsbruk av jorden samt att
- Använda tredje åkerstyckehagnaden för att laga soldattorpets övriga hägnader

Beckman förutsatte som självklart att han som inte kan föda dragare på sitt torp borde få låna dragare från roten, vilket ingen rotehållare mer än Israel nekat honom. Israel hävdade däremot att han inte var skyldig att hålla soldaten med dragare. Gärdslä och stavar fick soldaten ta sedan den var utsynt, om han själv högg och hemförde detsamma, men dragare fick han endast låna mot betalning. Israel ville ej heller tillåta tredingsjord på torpet eftersom detta krävde mera gärdslä. Beckman framhöll mot detta att han i likhet med andra måste ha rätt att bruka sitt soldattorp på bästa sätt och att han då var i sin fulla rätt att utnyttja årlig trädessjord. Han var dock villig att hålla tredje åkerlyckan med gärdslä utan att besvära Israel med detta. Beträffande Israels hagmark medgav Beckman att han innan Israel vid lantmätardelningen fått denna hage sig tilldelad, hade satt upp sin gärdsgård så att den inte helt följde den nya gränsen.

Dom: Som uti orten allmän sedvana är, att soldaten till bruk och hävd av sin torpjord får sine rotehållares dragare låna och nyttja, och varifrån 1780 års föreningsdom icke heller Israel Israelsson fritager; Alltså varder Israel Israelsson ålagd att så vitt på dess andel uti roten belöper låta Beckman till brukning och hävd av sitt soldattorp få Israels dragare utan särskild betalning låna, varav följer att Beckman även bör få av Israels dragare sig betjäna då Beckman skall till sitt soldattorp hemföra det behov av gärdslä och stavar som för Israels roteandel belöper och Israel medgivit Beckman att hugga och erhålla då han det betarvar och Israel detta till känna givit, dock att Israel ej något gärdslä avstår till Beckmans tredingsjord vilken Beckman oförhindrad av Israel får begagna. Men den intaga, som av Israels hage till Beckmans soldattorp skett bör Beckman genast utlægga och gärdsgården på egen bekostnad i sitt förra och rätta läge återsätta. Blir emellan dessa ömsom vinnande och tappande parter rättegångskostnaden lagligen kvittad.

Torpsyneprotokoll Kongl Skaraborgs Regemente, Norra Vadsbo kompani, Soldatboställe 1171 Delebäckstorp

Med jämna mellanrum gjordes en besiktning, s k torpsyn, av soldattorpet och övriga byggnader. Närvarande var då förutom soldaten en av bönderna från roten, en representant från regementet, nämndemän och krono. Följande torpsyneprotokoll har jag hittat på Krigsarkivet i Stockholm när det gäller soldattorp 1171. Alla brister antecknades noga, vem som skulle åtgärda samt när det skulle vara klart.

Reservation för eventuella feltolkningar av den ibland svårlästa texten.

Torpsyn 5 Maj 1815

År 1815 den 5. Majj och följande dagar blef i anledning af hustruns Ordres samt föregångne kungörelsen å wederbörande predikstolen om syningsdagarne, behörige Syner och Besigtningar förrättade går nedan skrifna Soldatboställen wid Skaraborgs Kongl. Infanterie Regemente och Norra Wadsbo Compagnie, af undertecknad Expeditions Befallnings och Krono Länsman jämte Nämndemän i närvaro af Lieutenanten Wälborne Herr J. Fr. Westfeldt.

1171	<u>Delebäckstorp</u> Rotemästaren Lars Jansson och Soldaten Anders Djerf närvarande.	
	<u>Manhusen</u>	
	Stugan ombygges af nytt med det gamla tillhjälp, hwartill erfordras 100 timmer och mellanväggar och innanrede 12 tim man hwilken kostnad upptages till	100.-
	<u>Ladugården</u>	
	I Fähuset uppsättes Båsen	0.16
	Fähustaket omtäckas för	6.-
	Gärdesgårdarna lagas för	4.-
	Summa	110.16

Torpsyn Juni 1820

År 1820 den 22 och 23 Junii samt den 10, 11 och 12 Julii förrättade undertecknad Expeditions Krono Fogde med biträde af vederbörande Nämndemän, Laga syner å efterskrifne inom Hofwa Tingslag belägne Soldattorp wid 2dre Majorens Compagnie af Kongl Skaraborgs Regemente, i grund af Konungens Höga Befallningshafwandes Allmänna Kungörelse under den 13 nästlidne Maij och Ordres af den 26 i samma månad. Å Regementets wägnar infunno sig dels Herr Liutnanten Lewejie och Fältwäblen Apelgren och dels Herr Fendriken Geijerstam och Sergeanten Peterson, äfwensom wederbörande Rotmästare och en del Rothållare woro närvarande. Synerne företogs i följande ordning.

1171	<u>Delebäckstorp</u> Soldat Djerf presens	
	<u>Stugan</u> är nu och i godt stånd	
	<u>Ladugården</u> Fähuset måste för att blifva bestående och antagligt uppwägas, de gamla fottråden borttagas samt 2 ^{ne} hwarf nytt timmer undersättas	8.-
	Hela innanredet måste med det gamlas tillhjälp nygöras samt nya dynstockar inläggas	2.-
	Ny och högre dörr föres för fähuset och låsen repareras, alt detta af Roten	1.16
	Mellarhusdörren reparerar Soldaten och ditsättes ett gångjern	0.8
	Södra gaflen och knutarna skall Roten brädföra, åtgår 1 ½ tolfv bräder	3.-
	Spik och arbetslön	1.12
	Taket öfwer Fähuset bör nytäckas med spån, åtgår 3 famnar à 2 rdr	6.-
	Windsken, takspån och mellanklotsar	2.-
	Yttra dörren för mellarhuset reparerar Soldaten	0.8
	Taket öfwer ladorne och logen skall omtäckas med tillhjälp af det gamla och 2 famnar ny spån à 2 rdr (riksdaler)	4.-
	Nya windsken å norra ändan och spåns omläggnings kostnad	2.-
	<u>Hägnaderne</u> , kunna iståndsättas med 19 dagswerken à 16 rdr som göres av Soldaten sedan wirke af Roten blifwit framfört	5.-
	<u>Brun</u> , deröfwer gör Roten nytt timrat kar	1.24
	<u>Ängen</u> , tillhör Roten att afröja, anses åtgå 20 dagswerken à 16 rdr	6.32
	Summa	43.44

Fähusets iståndsättande och ängens afröjande skall inom September månads slut wara fullgjordt; Och alt det öfriga inom 2^{ne} månader från Syningsdagen.

Torpsyn 29 Augusti 1825

År 1825 den 8, 9, 29, 30 och 31 Augusti förrättades å Herr Expeditions Krono Befallningsman Carl Sjöbergs vägnar, af undertecknad, efter Konungens Höga Befallningshafvandes gifna förordnande under den 29de nästlidne Juli, med biträde af vederförande Nämndemän, Laga Syner å efterskrifne inom Hofva Tingslag belägne Soldattorp vid 2^{dra} Majorns Compagnie af Kongl Skaraborgs Reg:te i grund af Kgns Resp Befallningshafvandes Allmänna Kungörelse den 8 nästlidne Juli månad,

Å Regementets vägnar var dels Herr Capitain J. F. Wästfelt, dels Löjtnanten Em (emeritus) af Geijerstam närvarande, vederbörande Rotmästare och en del Rothållare sig härvid inställde. Synen företogs som följer, Nemligen

1171 Delebäckstorp Soldat Djerf Presens

Stugan I stånd då vägg husgrund af Roten blifva med kalksten rappade 1:-

Ladugården i godt stånd -

Hägnaden i antagligt skick =

Summa 1:-

Hvad ofvan är anmärkt skall inom 2^{ne} månader från denna dag vara fullgjort.

Torpsyn 7 September 1830

År 1830 den 31 Augusti, 1^{sta}, 2^{dre}, 6te och 7de September förrättades af undertecknad Expeditions Kronofogde biträdd af vederbörnande Nämndemän med anledning af Konungens Resp: Befallningshafvandes föreskrift i allmän kungörelse den 28de Juni detta år, Laga Husesyner å de inom Hofwa Tingslag befintlige, här nedan uppräknade Soldattorp, vid Andre Majorens Compagnie och Skaraborgs Kongl. Regemente.

Härwid inställde sig å Regementets vägnar, dels Herr Capitén och Riddaren J. J. Wästfelt, dels Herr Capitén G. Wästfelt och dels Herr Fendriken Lindencrona äfvensom vederbörande antagne Rotemän samt en del av Rotehållarne tillika med tjenstgörande Soldaterna voro tillstädes; Och efter det Syneförrättningarne genom utfärdade kungörelsen blifvit utsatte, företogos de å efterskrifne dagar, som följer, Nemligen:

Den 7 September

1171	<u>Delebäckstorp</u> Soldaten Djerf har nyligen erhållit afsked och är frånvarande, men Roteman Johannes Jonsson tillstädes.		
	<u>1° Stugan</u> , Taket omtäckes med tillhjälp af en famn ny takved à	3:-	
	Arbetslön	1:16	
	Stenfoten sättes i ordning och rappas	2:32	
	Bakugnen lagas i yttre hvalvet äfvensom sprickor å pipan igenmuras	<u>1:16</u>	8:16
	<u>2° Ladugården</u> , Vestra sidan af taket öfver Ladorna och Logen omtäckes med det gamla tillhjälp av en famn ny ved	3:-	
	Arbetslön	1:16	
	Den rutna spån å fähustaket bör borttagas och ny å stället inläggas	<u>2:32</u>	7:-
	<u>3° Hägnaderna</u> , Som finnes bristfällige kunna iståndsättas med 6 lass gärdslä å 32 Skilling	4:-	
	6 dagsverken à 16 Skilling	<u>2:-</u>	6:-
	<u>4° Rödning</u> , Oduglig skog i ägora bortrödjades med 6 dagsverken à 16		2:-
	<u>5° Brunn</u> , Deröfver skall göras nytt kar med lock		2:-
	Summa		25:16

De brister denna syn föreskrifver åligger det Rotehållarne att inom den 15 nästa October hafva iståndsatt.

Torpsyn 2 September 1835

År 1835 den 31 Augusti, 1, 2, 7, 8, 9 och 10 September förättades av undertecknad på grund af Kongl Majt Höge Befallningshafwandes Förordnande den 10 nästlidne Augusti med biträde af wederbörande Nämndemän jemlikt Ordres den 20 förlidne Juli och Konungens Befallningshafwandes kungörelse den 18 i samma månad Laga Syner å de inom Hofwa Tingslag belägne Soldattorp wid 2^{dra} Majorens Compagnie af Kongl Skaraborgs Regemente. Härwid instälde sig å Regementes wegnar dels Herr Capitainen G. Wästfelt och dels Herr Underlieutnanten H. Frölich Warande en del af Wederbörande Rothållare, som nedan till namnet för hwarje Nummer uptagas, efter föregångne kallelser genom kungörelser, närvarande, äfvensom Soldaterna på sätt nedan är anteknad, woro tillstädes. Synerne företogs på följande dagar, nemligen

Den 2 September

1171	<u>Delebäckstorp</u> Soldaten Lind som tillträdt detta Torp sedan sista Syn och Rotehållarne Lars Larsson d.y. samt Eric Swensson närvarande.		
	<u>1° Stugan.</u> Efter Rotens medgifvande bör den rundt omkring		
	brädfordning hwartill åtgå 11 tolfte brädor à 2.32	29.16	
	Spik och arbetslön	8.-	
	Nya fönsterbågar med glas i Södra fönstret insättes	3.-	
	Ny dörr-ram insättes uti förstugudörren	<u>1.-</u>	41.16
	<u>2° Ladugården.</u> Taket repareras med tillhjelp af 1 famn ny takwed,		
	anses kosta	2.-	
	Under Logen insättes en ny Driftstork	0.32	
	Vid Logen böra 2 ^{ne} knutar brädfordras på de andre skall brädfordningen		
	repareras	1.16	
	Fähuset skall upvägas och ett nytt fotträd undersättas å västra sidan		
	Uti Fähuset inlägges nytt Tiljde som kostar	2.-	
	<u>3° Hägnaderne.</u> Soldatens åker bör efter Ortens bruk stängas i 3 ^{ne} Lyckor	<u>6.-</u>	12.-
	och dertill jemte de öfrige bristfällige hägnaderne anses kunna åtgå 20		
	lass Gärdslä à 32 Skilling	13.16	
	För arbetet erfordras 15 dagsverken à 16 skilling	<u>5.-</u>	18.16
	<u>4° Brunn.</u> Deröfver göres nytt kar med Lock		<u>1.16</u>
	Summa		73

Inom Maj månads slut nästa år 1836 åligger Roten hafwa fullgjort brädfordningen å stugan och iståndsatt hägnaderne men alt det öfriga tillförbinder Roten hafwa werkstält inom den 15 nästa October.

Torpsyn 26 Augusti 1840

N= 173

År 1840 den 24, 25, 26, 27, 28 och 31 Augusti samt 1 September förrättades av undertecknad med biträde af wederbörande Nämndemän iföljd af Konungens Befattningshafvande förordnande den 3 nästlidne Augusti samt Herr Krono Befallningsman Hassenströms Ordres den 12 sistlidne Juni Laga syner å de inom Hofva tingslag belägne Soldattorp vid 2^{dre} Majorens Norra Wadsbo Kompani af Kongl Skaraborgs Regemente. Som Regementsfullmäktig war Herr Capitainen och Riddaren G. Wästfelt med undantag af den 28 Augusti då Fahnjunkaren Appelgren tillstädeskom under hela tiden närvarande och instälde sig efter förutgångne kungörelser och Rothållare och Soldater som för hvarje Torp särskildt finns anteknade.

1171	<u>Delebäckstorp</u> Soldat Lind, Commenderad Rothållare Joh Larsson och Joh Jansson närvar.		
	<u>Stugan</u> Taket måste helt och hållet omtäckas, hvartill åtgår 4 famnar ved à 2 Rd	8.-	-
	Näfver torf takbräda windskiv och arbetslön	8.-	
	Bräforningen hopfogas tillspikas och förses med nytt	2.-	
	Uti fönstret på gaflen insättes en ny båge samt nytt bly i båda bågarna med glas	<u>2.16</u>	20.16
	<u>Ladugården</u> Taket af ved skall omtäckas på hela sträckan åtgår 5 famnar ny ved med tillhjälp af det gamla à 2 Rd 10.-	10.-	
	Arbetslön med takskoning	10.-	
	Södra gafvelfotbrädet på Fähuset foras och stenfoten deromkring skall kilas och rappas	<u>1.16</u>	21.16
	<u>Hägnaderna</u> Skall Soldaten iståndfatta sedan Roten framfört 3 lass gärdsle		<u>3.-</u>
		S: Banco	44.32

Takets täckning och Hägnadens ståndsättande skall wara fullgiordt till d. 1 Juni nästa år, det andra till d. 1 nästa November.

Soldaterna på soldattorpet 1171 i Delebäckstorp

Skaraborgs Regemente, Norra Vadsbo kompani, Hova socken, nr 1171.

Källor:

- *Bertil Kjelldorff "By och bygd i förvandling – en västgötabys tusenåriga historia".*
- *Centrala Soldatregistret.*
- *Kyrkböcker (personuppgifter har varit svårt att få fram för de tidigaste soldaterna).*

Per Persson, soldat 1653-1655

Född ca 1608, bonde i Delebäckstorp, antagen vid Lars Gustafssons kompani och Per Ribbings regemente 1653, avsked 1655.

Det finns inga uppgifter om vilken grad han hade men tillhörde troligen fotfolket.

Indelningsverket är under den här tiden ännu inte infört i Skaraborg.

Nils Bengtsson, soldat 1655-1674

Lejd av Per Persson ovan. Tjänstgör för Delebäckstorp innan indelningsverket införs i Skaraborg.

Antagen vid Lennart Bocks kompani och Johan Nerns regemente. Tjänstgör för Delebäckstorp innan indelningsverket införs i Skaraborg. Ingen grad angiven.

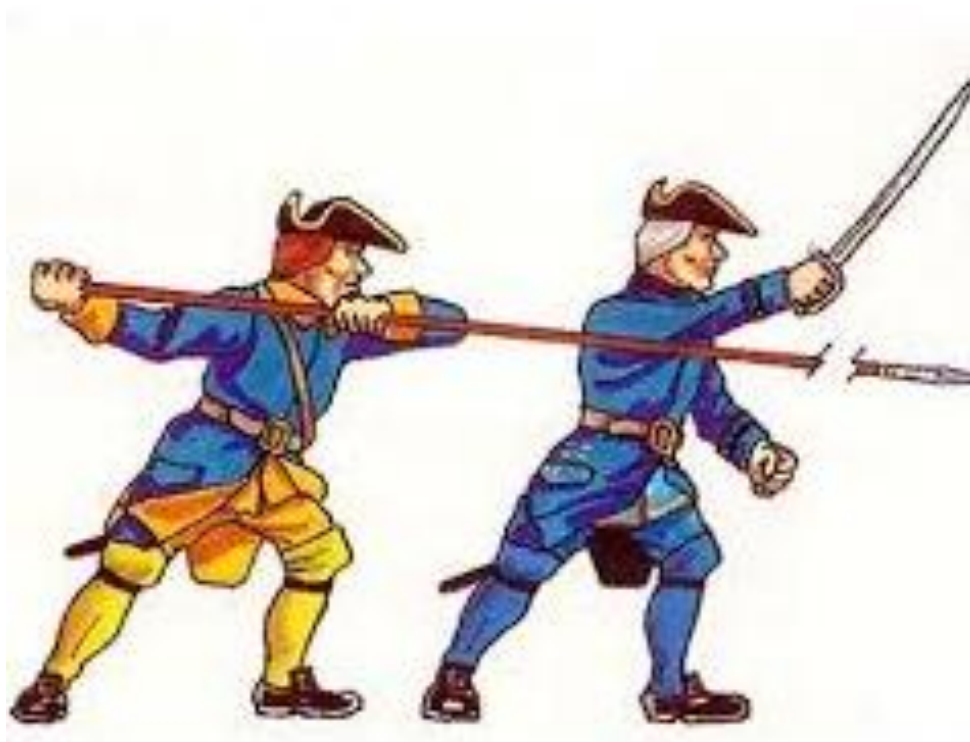
Hemförlovad 1/7 1674 från Helsingborgs fästning på grund av sjukdom.

Nils kan vara son till Bengt Nilsson (1585-1650) i Delebäck.

Anders Biörsson, soldat 1681-1689

Anders Biörsson var med som första soldat vid indelningsverkets första mönstring. Antagen som "piquenare" (se bild nedan) 1681 vid Mårten Schultz kompani och Gustaf Hårds regemente. Detta mönstrades "af Hans Kongl. Maj:t sielf" i Göteborg 20/9 1683.

Anders anges vara "bräckelig på Kongl. Maj:ts arbete i Marstrand" 10/11 1689 – får avsked och underhåll. Ingen grad angiven.

Piquenare, soldat med långt spjut 1

Szven (Olufsson)Olufsson, soldat 1689-1707

Antagen 1689, tjänstgör från 1699 bl a i Stralsund, Pommern och Werden. Ingen grad angiven.

Gift med Gertrud/Ingegärd.

Barn:

Karin född 1691 Delebäckstorp

Maria född 1696 Delebäckstorp

Nils född 1698 Delebäckstorp

Anders (Nilsson) Dilling, soldat 1708-1729

Född ca 1668 (1665?). Antagen 1709, anges vara 41 år (?) gammal gift närkesbo, 4 $\frac{3}{4}$ fot lång. Får avsked 3/6 1729 på grund av ålder och oförmåga till vidare krigstjänst. Troligen identisk med den Anders Nilsson som antogs för Delebäcks rote år 1699. Död på soldatbostället 1745, 80 år gammal. Ingen grad angiven.

Gift med Ingrid Larsdotter.

Barn: Anders f 1712-10-19 Delebäckstorp, Karin f 1714-11-21 Delebäckstorp. Ev tillkommer soldatbarnet Maria, född i Delebäck år 1699.

Fader: Nils Bengtsson, soldat (se ovan). Uppgifterna om fadern grundar sig på ett antagande och är inte till fullo kontrollerade (källa Kjelldorff).

Anders (Andersson) Dilling, soldat 1732-1763

Född 1712, son till föregående Anders Nilsson Dilling. Antagen 1732, kommenderad på galären De La Gardie 13/5 1742, ingen grad angiven.

Död 16/6 1763, dödsorsak: Håll och Styng (lunginflammation).

Avfördes ur rullan 1764-06-04 trots att han avled redan 1763.

Gift 1744-10-29 i Hova församling med Brita Philipsdotter, Västerhåljatorp, dotter till Philip Bengtsson/Gunilla Olofsdotter.

Barn:

Maria, född ca 1748 Delebäckstorp, död 1763 Delebäckstorp

Brita Stina f 1756-01-31 Delebäckstorp

Cajsa f 1758-01-04 Delebäckstorp

Lena f 1762-03-10 Delebäckstorp

Vid bouppteckningen 14/10 1763 är Erik Andersson i Åstorp, farbror till Anders, närvarande.

Renskriven version av bouppteckningen, se nästa sida.

1763 den 14 oktober

var undertecknade efter ankans, hustru Britta Philipssdotter, begäran och höll ett noga inventarium på all den befintlig lösa egendom, som fanns efter hennes i livstiden Manhaftige man, nu saligt avlidne soldaten Anders Andersson Dilling i Delebäckstorp. Efter honom är 3 omyndiga barn Brita, Cajsa och Lena Andersdöttrar. Närvarande vid bouppteckningen var farbrodern, dannemannen ärlig och beskedlig Erik Andersson i Åstorp såsom God man på de omyndigas vägnar och företogs uppteckningen som följer:

Silver

1 oförgyld silverkagge om 5 lod 2 daler 16 öre

Koppar

1 par brännvinstyg med pipor om 1 lisp och 3 marker, 1 kopparkittel om 14 mkr, 1 kopparpotta 45 daler

Tenn

1 Tennskål 2 daler

Mässing

1 ljusstake 16 öre

Mans gångkläder

2 blå rockar av kläde, 1 blå väst av kläde, 1 grå tröja, 2 par gula skinnbyxor, 2 par svarta stövletter med manschetter, 1 hatt, 1 par knäremmar, 1 par skor, 1 par skospännen, 2 lärtsskjortor, 4 par halvärmar, 1 käpp, 1 petser (?), 1 grå vadmalsrock, 1 tuinrock med väst, 1 grå rock, 1 randigt livstykke, 1 par gula klädesbyxor, 1 par grå snösockor, 1 par grå strumpor, 1 par blå dito, 2 brämmössor, 1 rysslädersbälte, 1 par utslitna bälghandskar, 1 blaggarnsskjorta, 1 kappa, 3 vita halsdukar, 1 tobakspung, 1 rakkniv med låda, 2 handkläde 45 daler

Sängkläder

2 blaggarnslakan, 1 dito fäll, 1 hyene, 1 dynevar, 1 säng med sparlakan, 4 fällar 9 daler 12 öre

Träbråte

1 bord, 2 (styr)stolar, 1 skåp, 1 slagskiva, 1 dussin trätallrikar, 1 dussin träskedar 2 dal 20 öre

Järnbråte

1 brandjärn, 1 kokgryta, 1 stekpanna, 4 liar, 2 handyxor, 1 tälgyxa, 2 saxar, 1 eldtång, 3 spadar, 2 slipstenarnavrar, 1 rivenaver med två skaft, 1 huggjärn, 1 rasp, 1 härsejärn, 1 hyvel, 1 skräfatt, 2 kruthorn, 1 par hovtyg, 1 bandkniv

Laggbråte

6 kar, 2 drickestunnor, 4 laggtunnor, 1 brögg (?), 2 spilträ, 1 tunnkar, 2 såar, 2 gl kärnor, 1 tunna, 1 ämbar, 1 liten bytta, 1 kista med gångjärn och lås, 2 brännvinsfjärdingar, 2 stop, 1 halvstop, 1 halvrist, 1 gl häckla, 1 tobakspipa

Rid- och körredskap

1 åksläde, 2 plogar, 1 harv, 1 kälke, 1 gl träskodd slip, 1 gl dyngkärre, 3 slipstenar varav två med järnvevar, 1 betsel, 1 garnrep, 1 hemkvarn, 1 tunna, 2 tråg, 2 siltråg, 1 baktråg, 1 halvskäppa 7 daler 30 öre

Glas- och stenkärl

1 butelj, 1 stenkruka, 2 stenfat, 1 glas 26 öre

Kreatur

1 rödhjälmad ko, 1 dito brunhjelmad, 3 får, 1 lägersugga 60 daler

Summa 195 daler 27 öre

Gäld och skuld

Till Högvördige Prosten för lägerstad 6 daler, till värderingsmännen 1 daler, till den som skrev 1 daler, de fattigas andel 8 öre

Summa 8 daler 8 öre

Vad ull och lin angår så är det inte mer än hustru och barn behöver till kläder.

Så är allt riktigt angett, värderat och upptecknat, som skedde i Delebäckstorps soldatboställe den 14 oktober 1763 i undertecknade Måns närvaro, som jag med livlig Ed bekräfta vill om så påfordras.

Britta Philips Doter Änka

Måns Philipsson i Västerhåljatorp, Lars Johansson i Björtorp – Nämndemän

Erik Andersson i Åstorp

Skrivet och upptecknat på begäran av Israel Israelsson i Delebäckstorp.

De fattigas andel betald d 30 oktober 1763 med 8 öre silvermynt som kvitteras av

Andreas Edblad

Soldattorpet vakant 1763-1768

Soldattorpet vakant. Jorden bortarrenderad för 15 Dr Srmt (Daler Silvermynt) per år.

Jan (Andersson) Blomström, soldat 1768-1773

Antagen 8/7 1768, avsked 28/4 1773, död 28/4 1773. Ingen grad angiven.

Gift 1760 med Stina Larsdotter.

Barn:

Stina född 1770-08-10 Delebäckstorp.

Jean född 1773-09-19 Delebäckstorp (enl födelseboken är fadern soldat Jean Dilling och modern Stina Larsdotter. Kan ju vara så att Stina gift om sig efter Blomströms död 5 månader innan barnets födelse och att den nya maken adopterat det ofödda barnet).

Anders (Beckman) Dansk, soldat 1774-1807

Född ca 1750 i Norge, 176 cm lång. Antagen 1774-10-29, avsked 1807-03-26.

Är vid mönstringen 1789 angiven som sjuk på sjukhuset i Loviisa i Finland,
Död 1807-05-21, 57 år gammal. Dödsorsak hetsig feber*) enligt död- och begravningsboken
för Hova socken.

Finns under vissa perioder angiven som Beckman. Ingen grad angiven.

Gift 1775 med Cajsa Andersdotter född 1744, död 1806-07-07, dotter till Anders Eriksson,
Björnviken Hova.

Barn:

Greta f 1776 Delebäckstorp

Lena f 1784 Delebäckstorp.

*) enligt soldatregistret är Anders Dansk dödsorsak Håll och stygn (lunginflammation).

Uppgifter från kyrkböcker om Anders (Beckman) Dansk

Källa: Hf AI:1 1793-1819 s 403 Soldatboställe Gudhammars rote, Hova förs, Skaraborgs län:

**Nr 121 Soldat Anders Beckman f 1750 Norige, död 21/5 1807, orsak: Hetsig feber (källa:
Dödbok C:3 1747-1814 s 511 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län)**

Hu Cajsa Andersdotter f 1744 Hofva, död 1806

d Lena f 1784 Hofva, utfl 1807 till Örebro

d Greta f 1776 Hofva, utfl till Örebro Almby

dotterson Elias född 1792 Hofva

dotterdotter Maria född 1797

Anders (Olofsson) Djerf, soldat 1807-1830

Född 1784-05-10 Åsterud Hova, son till Olof Larsson/Sara Haraldsdotter. Djerf var 167 cm lång.

Död 1855-10-21.

Antagen 1807, deltagit i fälttågen 1808, 1809, 1813-14. Vid avskedet 14/6 1830 finns antecknat att Anders Djerf är alldeles oförmögen till vidare krigstjänst, begärde själv avsked vilket beviljades med anmälan om underhåll. Får vid avskedet betyget "Tjänt utmärkt väl".

Bosatt i Laåsatorpet från 1831.

Gifte 1: 1807-10-04 med Cajsa Andersdotter f 6/6 1775 Lyrestad, död 13/12 1814 (dödsorsak: Lungsot, källa: Dödbok C:3 1747-1814 s 551 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län), dotter till Anders Andersson/Catharina Nilsdotter, Hällsås Lyrestad. Cajsa har även dottern Britta Eriksdotter f 1800 Håhult Hova.

Gifte 2: 1818-02-06 med Brita Ericsdotter f 1783-10-12 Hova, dotter till soldaten Erik Courage/Maria Olsdotter, Bråta Hova.

Barn i 1:a giftet:

Greta (fosterdotter) f 1800-11-02

Anders f 1808-02-21 Delebäckstorp, död 1817

Jan f 1811-10-28 Delebäckstorp, död 1812

Barn i 2:a giftet:

Sara Stina f 1817-12-18 Delebäckstorp

Greta f 1818-04-12 Delebäckstorp

Maria f 1823-09-25 Delebäckstorp

Eva f 1828-08-14 Delebäckstorp.

Uppgifter från kyrkböcker om Anders Djerf

Källa: Hf AI:1 1793-1819 s 45 Bondetorp, Hova förs, Skaraborgs län

Inhyser Olof Larsson f 1747 Hova, död 1811

Hu Sara Haraldsdotter f 1749 Hova, död 1802

d Maria f 1776 Hova, död 1794

s Jan f 1780 Hova, utflytt 1801 t Göteborg

s Anders f 1784 Hova

d Greta f 1787 Hova, död 1804

Källa: Hf Al:1 1793-1819, s 403, Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:

Soldat Anders Djerf f 10/5 1784 Hova

Hu Cajsa Andersdotter f 6/6 1775 Lyrestad, död 13/12 1814

d Greta f 12/4 1800 Hova

s Anders f 21/2 1808 Hova, död 10/2 1817

s Jan f 1811 Hova, död 1812

2:a hu Brita Eriksdotter f 1783 Hova

d Sara Stina f 1817 Hova

Källa: Hova Al:2 1819-1845 s 369 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:

Nr 1171:

Afsked. soldat Anders Djerf f 10/5 1784 Hofva

Hu Brita Eriksdotter f 1783 Hofva

d Sara Stina f 1817 Hofva

d Maria f 1823 Hofva

d Eva f 14/8 1828 Hofva

systerson oä Erik Eriksson f 1812 Hofva

Dräng Anders Jansson

Källa: Hova Al:2 1819-1845 s 350 Laåsatorp, Hova förs, Skaraborgs län:

Afsked. soldat Anders Djerf f 10/5 1784 Hofva. Inflytt fr Delebäckstorp 1831.

Hu Brita Eriksdotter f 1783 Hofva

d Sara Stina f 1817 Hofva, utfl 1839 t Ängsbäcken

d Maria f 1823 Hofva, utfl 1843 till Kroppfjäll

d Eva f 14/8 1828 Hofva

Källa: Hova Al:4 1841-1857 s 577 Laåsatorp, Hova förs, Skaraborgs län:

Inhyser f d soldat Anders Djerf f 10/5 1784 Hofva, död 21/10 1855. Prästens notering:

Gratulist, fattighjon.

Hu Brita Eriksdotter f 1783 Hofva, död 20/1 1847

d Eva f 14/8 1828 Hofva, utflyttad 1851

hennes son Pehr Johan f 20/11 1855 Hova

Per Gustaf (Johansson) Lind, soldat 1830-1850

Född 1808-07-29 Dalen, Amnehärad, son till Johan Nilsson/Maria Gustafsdotter. Längd 174 cm.

Antagen 1830-11-23, avsked 1850-07-10.

Död 1852-05-15, dödsorsak lunginflammation.

Kommenderad på bl a Carlstens fästning (Marstrand). Erhöll på egen begäran avsked 1850 på grund av allmän svaghet. Får vid avskedet betyget "Tjänt väl".

Gift 1829-08-08 med Cajsa Lisa Johansdotter f 1808-07-03 Gudhammars grind, Hova, dotter till Johannes Nilsson/Brita Jonsdotter, död 1857 i Hova.

Barn:

Johannes f ?

Emanuel f 1830-01-01 Delebäckstorp

Per Gustaf f 1832-09-28 Delebäckstorp

Stina Cajsa f 1834-10-01 Delebäckstorp

Lars Johan f 1836-09-20 Delebäckstorp

Johanna f 1839-03-28 Delebäckstorp

Maja Lena f 1841-07-10 Delebäckstorp

August f 1844-07-15 Delebäckstorp, död 1844

Olaus f 1846-07-27 Delebäckstorp

Carl f 1848-09-28 Delebäckstorp

Uppgifter från kyrkböcker om Per Gustaf Lind

Källa: Hf AI:3 1805-1815 s 84 Prästäng (Dalen?) Amnehärad förs, Skaraborgs län

Joh. Nilsson f 1785

Hu Maja Gustafsdotter f 1779

s Nils f 1806

s Pär Gustaf f 1808

Utflyttade till Roglanda (Rullanda) 1811

Källa: Hf AI:3 1805-1815 s 91 Råglanda (Rullanda) Amnehärad förs, Skaraborgs län

Joh. Nilsson f 1785 1/12

Hu Maja Gustafsdotter f 1779 1/3

s Nils f 1806 7/4

s Pär Gustaf f 1808

Utflyttade till Hova församling 1813

Källa: Hf AI:1 1793-1819 s 250 Bårtorp, Hova förs, Skaraborgs län

Torparen Johannes Nilsson f 1785 1/12

Hu Maja Gustafsdotter f 1779 1/3. Prästens kommentar: Afliden och värk i ett ben, mycket

s Nils f 1806 7/4

s Pehr Gustaf f 1808 29/7 (enl födelseboken var han född 29/6)

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 211, Hungstorp , Hova förs, Skaraborgs län:

~~Enk~~ Johannes Nilsson f 1785, död 5/12 1820

2:a hu Ulla Westbom f 1784 Hova

Hans son Nils f 1806

Hans son Gustaf f 1808, utflyttad till Folkeberg 1820

Gem dotter Maria Stina f 1817 Hova

Gem dotter Ulrika f 1819 Hova

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 205 Folkeberg, Hova förs, Skaraborgs län

Inflyttad fr Hungstorp 1820

Gossen Gustaf Johansson f 1808 29/7.

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 313, Gudhammar , Hova förs, Skaraborgs län:

Inflytt 1829 från Hungstorp

Dr Gustaf Johansson f 1808, utflyttad till Qwarnherrtorp 1830

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 327, Qwarnherrtorp , Hova förs, Skaraborgs län:

Inflytt 1830 från Gudhammar.

Inhyses Dräng Gustaf Johansson f 29/7 1808 Amnehärad

Hu Cajsa Lisa Johansdotter f 1808 Hova

s Emanuel f 1/1 1830 Hova

Utflyttade till Delebäckstorp 1831.

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 369 Soldatboställe Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:

1171 Soldat Gustaf Johansson Lindh f 29/6 1808 Amnehärad. Inflyttad 1831 fr Qwarnherrtorp.

Hu Cajsa Lisa Johansdotter f 1808 Hofva

S Emanuel f 1/1 1830 Hofva,

S Per Gustaf f 29/9 1832 Hofva

d Stina Cajsa f 9/10 1834 Hofva

s Lars Johan f 20/9 1836 Hofva

d Johanna f 28/3 1839 Hofva

d Maja Lena f 10/7 1841 Hofva

s August f 15/7 1844 Hofva

Källa: Hf AI:4 1841-1857 s 589 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:
1171 Soldat Gustaf Lind f 29/7 1808 Amnehärad, död 15/5 1852

Dödsorsak: Pleuresie (lungsäcks- och lunginflammation - håll och styng i bröstet - källa:
Dödbok F:2 1815-1867 s 171, Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län)

Hustru, enkan Cajsa Lisa Johansdotter f 1808 Hofva, död 31/10 1897 Utfattiga
S Emanuel f 1/1 1830 Hofva,
S Per Gustaf f 29/9 1832 Hofva
d Stina Cajsa f 9/10 1834 Hofva
s Lars Johan f 20/9 1836 Hofva
d Johanna f 28/3 1839 Hofva
d Maja Lena f 10/7 1841 Hofva
s August f 15/7 1844 Hofva, död 5/4 1849
s Olaus f 27/7 1846 Hofva
s Carl f 28/9 1848 Hofva

Gustaf (Johansson) Lind's soldatkontrakt utfärdat 1830

Contrakt

Upprättad mellan Roten N:o 1171 Delebäckstorp och Gustaf Johansson i Qwarnhälltorp lyder som följer.

1. När förbemälte Gustaf Johansson blifwer för vår Rote till Soldat antagen och approberad, gifwa wi honom uti Städja eller Lega 3 RD 16 Sk Banco.
2. Ut i årlig lön ge vi honom 5 RD lika mynt, som betalas Hofva Höstmarknads afton.
3. Första året uppsår Stamroten Delebäckstorp bostället till alla delar förswarligen.
4. Då ofvanbemälte Gustaf Johansson flifwer Commenderad i Kronans tjenst, brukar och sköter Stamroten Delebäckstorp bostället försvarligt, men då han är hemma lämna wi honom våra dragare till åkerns brukande.
5. Till Gärdslä och Vedbrand hemkör wi Soldaten årligen 1 Twåbetslass långved på hwarje ¼-del jemte Qwarnhäst när som det påfordras, så wäl af Stam- som Utröte.
6. Efter som Utröten Wästerhälljatorp, Kullerud, Sörgården Hofva och Kyrkängen icke hafwa någon del i bostället, så lämna vi Soldaten på hwarje ¼-del årligen 1 Kpr Råg samt lika mycket Hafra Strid och förswarlig Säd samt Åtta Lll godt och wäl bärget Hårdwallshö, 5 L11 Hafrehalm samt 10 Lll Långhalm, som föres till bostället före Nyåret.
7. Hwad Hägnaderna angår, så skola wi lämna dem efter laga syn wid bostället, som sedan af Soldaten underhålles uti samma stånd, då nödigt Gärdslä dertill af oss hemföres; men i hans bortowaro underhålles de uti samma stånd af oss.
8. Hwad Mötes Passevolansen angår, så betala wi dem årligen sjelfwa.

Med ofvanstående Contract förklara wi oss samtelige Rothållare till alla delar nöjde och förbinda oss detsamma fullgöra och efterlefva, försäkras af Delebäckstorp den 20 November 1830

Johannes Jansson, roteman – Lars Larsson – Eric Swensson – Jaen Pehr Bengtsson i Delebäckstorps Stamrote.

Anders Larsson Sörg. Hofva – Johannes Olofsson, Johannes Pehrsson m fl för Utröten.

Med detta Contract förklarar jag mig nöjd wara, som med mitt namn bestyrkes, utsupra
Gustaf Johansson

Wittnen: Bengt Jansson i Hult, Amnehärad
Bjerke

Gustaf Gustafsson Nolg.

Gillas: å K. Befh wägnar W. Knorring J. af Jochnich/H.G. Fernström

Johannes (Håkansson) Widar, soldat 1850-1853

Född 1827-07-30 Ingelstorp Hova. Längd 175 cm. Son till Håkan Håkansson/Catharina Andersdotter.

Antagen 1850-10-12, avsked 1853-10-17.

I husförhörlängden för Hova 1841-1857 finns antecknat att Johannes Widar anklagats för mordbrand och i mönsterrullan av den 17 oktober 1853 finns angivet att Johannes Widar avskedad för stöld 17/10 1853. Dömd till fästning 1857-61. Han vistades därefter t o m 1867 vid Delebäckstorp. I husförhörlängden 1870 angavs han vara "på obekant ort". I folkräkningen 1880 finns Johannes med under rubriken "Qvarstående obefintliga".

Uppgifter från kyrkböcker om Johannes (Håkansson) Widar

Källa: FB C:6 1815-1866 Hova förs, Skaraborgs län

30/7 1827 **Johannes**. Föräldrar Håkan Håkansson och Catarina Andersdotter i Bygget vid Ingelstorp.

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 76 Ingelstorp, Hova förs, Skaraborgs län

Håkan Håkansson f 24/10 1793 Udenäs

Hu Catarina Andersdotter f 27/6 1790 Horn

s Anders f 25/6 1819 Elgarås

s Gustaf f 1822 Hova

s Johannes f 1827 Hova

Källa: Hf AI:3 1841-1857 s 117 Grimstorp, Hova förs, Skaraborgs län

Enkl Inhys Håkan Håkansson, f 24/191793 Udenäs

Hu Catarina Andersdotter, f 27/6 1790 Horn, död 24/12 1850

d Anna Stina f 13/2 1830 Hova

s Johannes f 1827 Hova, inflytt fr Finnerödja 1845, utflytt till Ebbetorp 1847

Källa: Hf AI:3 1841-1857 s 105 Ebbetorp, Hova förs, Skaraborgs län

Dräng Johannes Håkansson f 30/7 1827 Hova, inflytt fr Grimstorp 1847, utflytt t Delebäckstorp 1850

Källa: Hf AI:4 1841-1857 s 589 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:
Ibm 1171 Avsked

Soldat Johannes Håkansson Widar f 30/7 1827 Hofva

Prästens notering: Johannes Håkansson. Anklagad för mordbrand men ej ansedd ----- fattas. Dömd för innehavande av stulna 10 R att såsom för första resans stöld böta 30 Riksdaler eller undergå 10 dagars fängelse vid vatten o bröd o kyrkoplikt vid Hofva Häradsrätt 1853 7/9 . Underskrift Kongl. G. Hof.Rätt Dömd till arbete å Carlsborg.

Källa: Hf AI:6 1857-1870 s 476 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:
Särskild förteckning.

1171 f d soldat Johannes Håkansson Widar f 30/7 1827 Hofva. Prästens notering: Ej vistats i församlingen på 10 år. Frejd se hfl gamla boken AI:4 sid 589. På Carlsborg.

Källa: Obefintlighetsbok AI:8 1860-1884 s 1740 Särskild förteckning, Hova förs, Skaraborgs län:

1171 f d soldat Johannes Widar f 30/7 1827 Hofva
Wid Delebäckstorp 1870.

Källa: Obefintlighetsbok AI:11 1884-1894 s 830 Särskild förteckning, Hova förs, Skaraborgs län:

1171 f d soldat Johannes Widar f 30/7 1827 Hofva
I Amerika.

Källa: Obefintlighetsbok All:a7 1907-1943 s 1 Särskild förteckning, Hova förs, Skaraborgs län:

Johannes Widar f 30/7 1827 Hofva
Flyttad till ny obefintlighetsbok sid 1, 1944.

Jan Peter (Jansson) Widar, soldat 1853-1885

Född 1830-09-03 Nysund, 173 cm (5 fot 8,1 tum).

Död 1920-06-18 Ebbetorp Hova, dödsorsak ålderdomsavtyning.

Antagen 1853-06-02, interimistiskt avsked 1885-03-31. Ingen grad angiven.

Gifte 1, 1850, med Gustava Olofsdotter, Delebäck Amnehärad, f 1824-11-28 Amnehärad, död 1861-05-23 Hova, dödsorsak barnsbörd.

Dotter till Olof Eriksson/Maja Stina Andersdotter.

Hustru Gustava hade oä sonen August Edvard f 1849, död 1851, fader Carl Johan Magnusson, Varsundet.

Gifte 2 1862-03-01 med Maja Stina Jansdotter Ramundeboda Bodarne, f 1824-11-15 Bodarne, död 1880-05-30.

Gifte 3 1881-05-21 med Anna Charlotta Johansdotter, Broängen Amnehärad, f 1852-09-26 Amnehärad, död 1914-08-01, dotter till Johannes Larsson/Maja Jonsdotter.

Barn:

Gifte 1:

Augusta f 1855-07-22 Delebäckstorp, till Amerika 1883

Carl Johan f 1858-02-16 Delebäckstorp, till Amerika 1881

Jan Erik f 1861-05-14, död 1861

Gifte 2:

Dödfött barn 1862 Delebäckstorp

Emma Anna f 1862-11-07 Delebäckstorp, till USA 1883

Fredrik f 1864-12-30 Delebäckstorp, till Amerika 1882

Gifte 3:

Karl Adolf f 1882-03-03 Delebäckstorp

Maria Alfrida f 1883-08-16 Delebäckstorp

Hilda Charlotta f 1885-02-27 Delebäckstorp

Josef Vitalis f 1887-03-26 Delebäck Amnehärad

Anna Serafia f 1889-09-07 Kolartorpet under Valaholm, Hova (notering i husförhörslängden att Anna Serafia är odöpt beroende på att modern är separetist och vägrar döpa barnet).

Uppgifter från kyrkböcker om Jan Peter Widar

Källa: FB C:5 1802-1835 Nysund förs, Örebro län:

3 september 1830: Jan Petter, Björkåsen. Föräldrar: Pär Jan Jansson och Greta Svensdotter.

Källa: Hf AI:10B 1827-1831 s 212 Björkåsen, Nysunds förs, Örebro län:

Mågen Jan Jansson f 8/1 1805 Nysund

Hustru Greta Svensdotter f 21/3 1802 Nysund

s Erik Jansson f 1/2 1828 Nysund

s Jan Petter f 3/9 1830 Nysund

Utflytt t Hova 1832. Prästens notering: Mannen i Carlskoga.

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 407 Kolbotten, Hova förs, Skaraborgs län:

Torpare Jan Jansson f 8/1 1805 Nysund

Hustru Greta Svensdotter f 21/3 1802 Nysund

s Erik Jansson f 1/2 1828 Nysund

s Jan Petter f 3/9 1830 Nysund

Utflyttande 1835 till Lilla Högsten Hova (sid 405 i hfl)

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 405 Lilla Högsten, Hova förs, Skaraborgs län:

Torpare Jan Jansson f 8/1 1805 Nysund

Hustru Greta Svensdotter f 21/3 1802 Nysund

s Erik Jansson f 1/2 1828 Nysund

s Jan Petter f 3/9 1830 Nysund

s Gustaf f 3/2 1833 Hova

s Aron f 12/2 1836 Hova

s Carl Fredrik f 1/7 1839 Hova

Utflyttande 1840 till Kullen Hova (sid 275 i hfl)

Källa: Hf AI:2 1819-1845 s 275 Kullen, Hova förs, Skaraborgs län:

Brukare Jan Jansson f 8/1 1805 Nysund

Hustru Greta Svensdotter f 21/3 1802 Nysund

s Erik Jansson f 1/2 1828 Nysund

s Jan Petter f 3/9 1830 Nysund

s Gustaf f 3/2 1833 Hova

s Aron f 12/2 1836 Hova

s Carl Fredrik f 1/7 1839 Hova

Källa: Hf AI:3 1841-1857 s 361 Kullen Norra Bjerke, Hova förs, Skaraborgs län:

Brukare Jan Jansson f 8/1 1805 Nysund, död 8/5 1849

Hustru Greta Svensdotter f 21/3 1802 Nysund, död 27/1 1854

s Erik Jansson f 1/2 1828 Nysund, utfl t Backen 1851

s Jan Petter f 3/9 1830 Nysund, utfl t Gudhammar 1851

s Gustaf f 3/2 1833 Hova, utfl t Åsterud 1854

s Aron f 12/2 1836 Hova, utfl t V H-torp 1854

s Carl Fredrik f 1/7 1839 Hova, utfl t Bjerke 1854

Källa: Hf AI:4 1841-1857 s 517 Gudhammar, Hova förs, Skaraborgs län:

Dr Jan Peter Jansson f 3/9 1830, utfl t Bråta Klockaregården 1852

Källa: Hf AI:3 1841-1857 s 344 Bråta Klockaregården, Hova förs, Skaraborgs län:

Dr Jan Peter Jansson f 3/9 1830, utfl t Delebäckstorp 1853

Källa: Hf AI:4 1841-1857 s 589 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:
Nr 1171

Soldat Jan Petter Jansson (Widar) f 30/9 1830 Nysund . Inflytt fr Bråta Klockargården 1853

Hu Gustafwa Olofsdotter f 28/11 1824 Amnehärad. Inflytt fr Amnehärad 1854

Vigsel 1855.

d Augusta f 22/7 1855 Hofva

s Carl Johan f 30/2 1858 Hofva

~~Dräng Gustaf Jansson f 3/2 1833 Hofva~~

~~Pig Gustafwa Olofsdotter f 28/11 1824 Amnehärad~~

Källa: Hf AI:6 1857-1870 s 475 Soldatboställe 1171 Delebäckstorp, Hova förs, Skaraborgs län:

1171 Soldat Jan Peter Widar f 3/9 1830 Nysund, utflyttad till Nya boken

Hu Gustafwa Olofsdotter f 23/11 1824 Amnehärad, död 23/5 1861

d Augusta f 22/7 1855 Hofva, Nya boken

s Carl Johan f 16/2 1858, Nya boken

s Jan Erik f 14/5 1861 Hofva, död 24/7 1861

2:a hu Stina Jansdotter f 15/11 1824 Bodarne, utflyttad till Nya boken

Hennes oä son August Edvard f 19/2 1856 Hofva

d Emma 7/11 1862 Hofva

s Fredrik f 16/12 1864 Hofva

Fattighjon Carl Gustaf f 28/9 1848 Hofva

Carl Fredrik Jansson f 1/ 1839 Hofva

Pehr f 29/8 ?

August Fredrik f 26/5 1850

Pig Karolina Jansdotter f 20/5 1846 Hofva

Källa: Hf AI:8 1870-1884 s 1162 Delebäckstorps soldatboställe 1171, Hova förs, Skaraborgs län:

1171 Soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, utflytt till sid 563 n.b.

2:a hu Stina Jansdotter f 15/11 1824 Bodarne, död 30/5 1880 Hova

3:e hu Anna Charlotta Johansdotter f 28/2 1852 Amnehärad, utflytt till sid 563 n.b.

Vigsel 21/5 1881

Hans dotter i 1:a giftet Augusta f 22/7 1855 Hofva

Hans son i 1:a giftet Karl Johan f 16/2 1858 Hofva

Hennes oä son August Edvard Widar (Andersson) f 19/2 1856 Hofva

Deras gemensamma d Emma f 7/11 1862 Hofva

Deras gemensamma s Fredrik f 30/12 1864 Hofva, utvandrad till Chicago i Amerika 12/2 1882

Deras son Karl Adolf f 3/3 1882 Hofva

Deras dotter Maria Alfrida f 16/8 1883 Hofva

Källa: Hf AI:10 1884-1894 s 563 Delebäckstorps soldatboställe, Hova förs, Skaraborgs län:

F d soldat 1171 Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund

Hu Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad

Vigsel 21/5 1881

s Karl Adolf f 3/3 1882 Hofva

d Maria Alfrida f 16/8 1883 Hofva

d Hilda Charlotta f 27/2 1885 Hofva

s Josef Vitalis f 26/3 1887 Amnehärad

Familjen utflyttad 1888 till sid 587 (till Kolaretorp och Jan Petter var torpare o gratialist)

Källa: Hf AI:11 1884-1894 s 587 Kolaretorp, Hova förs, Skaraborgs län:

Torpare, f d soldaten, Gratialisten Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund

Hu Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad

Vigsel 21/5 1881

s Karl Adolf f 3/3 1882 Hofva

d Maria Alfrida f 16/8 1883 Hofva

d Hilda Charlotta f 27/2 1885 Hofva

s Josef Vitalis f 26/3 1887 Amnehärad

d Anna Serafia (odöpt) f 7/9 1889 Hofva

Källa: Hf Alla:3 1895-1906 s 545 Kolaretorp, Wahlaholm, Hova förs, Skaraborgs län:

Torpare, f d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund

Hu Anna Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad

Vigsel 21/5 1881

Alla barnen flyttat hemifrån utom...

S Josef Vitalis, död 3/7 1901

d Anna Serafia f 7/9 1889 Hofva, döpt den 28/5 1904

Källa: Hf Alla:7 1907- 1926 s 611 Kolaretorp, Hova förs, Skaraborgs län:

F d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, utflytt till sid 724 1909

Hu Anna Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad, utflytt till sid 724 1909

Vigsel 21/5 1881

d Anna Serafia f 7/9 1889 Hofva, döpt den 28/5 1904, utflytt t Hallsberg 14/11 1907

Källa: Hf Alla:7 1907- 1926 s 724 Häggeboda, Wahlaholm, Hova förs, Skaraborgs län:

F d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, utflytt till sid 657 1913

Hu Anna Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad, utflytt till sid 657 1913

d Anna Serafia f 7/9 1889 Hofva, utflytt till sid 657 1913

hennes oä dotter Clary Linnéa Maria f 20/5 1910 Hofva, utflytt till sid 657 1913

Källa: Hf Alla:7 1907- 1926 s 657 Laggåsen, Hova förs, Skaraborgs län:

F d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, utflytt till Elgarås 23/11 1914

Hu Anna Charlotta Johansdotter f 26/9 1852 Amnehärad, död 1/8 1914

d Anna Serafia f 7/9 1889 Hofva, utflytt till Elgarås 23/11 1914

hennes oä dotter Clary Linnéa Maria f 20/5 1910 Hofva, utflytt till Elgarås 23/11 1914

Elgarås – hittar inte Jan Petter Widar här då jag inte vet var i församlingen han flyttat in.

Källa: Hf Alla:4 1912- 1924 s 449 Svenningstorp, Fredsberg förs, Skaraborgs län:

F d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, inflytt fr Elgarås 22/5 1919, utflytt t Hova

Anders Albert Johansson

Hu Maria Alfrida Widar

samt deras fyra barn, alla utflytt till Hova 15/3 1920

Källa: Hf Alla:5 1907- 1926 s 167 Ebbetorp, Hova förs, Skaraborgs län:

F d soldat Jan Petter Widar f 3/9 1830 Nysund, inflytt fr Fredsberg 15/3 1920, död 18/6 1920

Anders Albert Johansson

Hu Maria Alfrida Widar

samt deras fem barn, alla utflytt till Älgarås 2/9 1921

Frans (Persson) Östman, soldat 1885-1902

Frans Östman var den siste indelte soldaten som bodde i soldattorp 1171 i Delebäckstorp.

Född 13/6 1866 i Storkila, Hova församling.

Fader: Hemmansägare Per Gustav Östman.

Moder: Maja (Maria) Stina Andersdotter.

Längd: 180 cm.

Antagen som soldat 1885-09-29, avsked 6/9 1902. Frans Östman erhöll vid sitt avsked vitsordet "Tjänt utmärkt väl".

Gift 26/10 1889 med Mathilda Svensdotter f 11/4 1866 Amnehärad.

Uppgifter från kyrkböcker om Frans Östman

1884 jobbar Frans som dräng i Åsen (Guldkullen) i Hova socken.

1889 inflyttad från Amnehärad till Hova.

Gift 1889-10-26 med Mathilda Svensdotter född 11/4 1866 Amnehärad.

Barn:

son Frans Oskar, f. 1890 i Hova Skaraborgs län

son Johan Sigfrid, f. 1892 i Hova Skaraborgs län

son Gustav Georg, f. 1893 i Hova Skaraborgs län

son Karl August, f. 1897 i Hova Skaraborgs län

son Axel Edvin, f. 1900 i Hova Skaraborgs län

son Sven Bertil, f. 1903 i Amnehärad Skaraborgs län

dotter Ester Kristina, f. 1906 i Amnehärad Skaraborgs län

dotter Anna Matilda, f. 1908 i Amnehärad Skaraborgs län

1902, den 21/11, utflyttad från Delebäckstorp i Hova socken till Nyängsmosse i Amnehärad socken.

1910 är Frans hemmansägare i Nyängsmosse, Amnehärads församling.

1917 får Frans och hans hustru en fosterdotter Estrid Linnéa f 1916 i Hassle. Estrid är dotter till Frans son Karl August och hans trolovade. Varför de blir fosterförändrar till sitt barnbarn framgår inte i församlingsboken.

1923, den 23/6 dör Frans hustru Mathilda Svensdotter.

1938, den 13/8, dör Frans Östman i cancer, boende i Nyängsmosse i Amnehärad socken, Skaraborgs län.

Vad hände med soldattorp 1171 efter indelningsverkets upphörande

Sammandrag

Här kommer först ett kort sammandrag, sedan lite mer om respektive ägare.

År 1901 var indelningsverket helt avskaffat, allmän värnplikt infördes och 1902 flyttade den siste soldaten från soldattorpet, Frans Östman med familj.

Enligt köpebrev daterat **1 oktober 1907** avsöndrades torpet + mark från stamfastigheten ½ mantal Delebäckstorp 1³-1⁹. Det var en av delägarna (rotebönderna) till stamfastigheten, egendomsägaren **August Jansson** i Nolgården, som blev ensam ägare till f d soldattorp 1171 och det var han som anhöll om att den nya fastigheten skulle heta Deleholm (se *Köpebrev nedan*).

Penningsumman han betalade var 900 kronor och storleken på fastigheten var 8 tunnland 11 kappland eller 4,126 ha. August Jansson sökte lagfart 15 mars 1909. Säljare var ägarna till stamfastigheten: Carl Gottfrid Fineman, Gustaf Larsson, Anders Gustaf Gustafsson och hans hustru Matilda Olsdotter, August Jansson, August Gustafsson och hans hustru Maria Stina Gustafsson, Lars Jonsson och hans hustru Lotta Svensdotter.

Om fastigheten stod tom de närmaste åren efter att August Jansson köpt Deleholm förtäljer inte historien, men fr o m den **18 november 1913** står **Elis Rudin med hustru Hilda Charlotta Larsson** skrivna på torpet Deleholm (senare tillkom även dottern Jenny Margareta och sonen Erik Valdemar). Den 14 mars 1914 köpte Elis Rudin och hans hustru torpet. Rudins sökte lagfart 27 augusti 1917.

Åren gick och Elis hustru Hilda dör den 30 september 1948. Genom arvsskifte 14 mars 1951 står Elis som ensam ägare. Senare samma år, 1951, köper Elis dotter **Jenny Rudin** – gift Larsson – Deleholm. Köpekontrakt daterat den 1 september 1951 och lagfart 3 oktober 1951. Elis bor kvar i torpet en tid och flyttar sedan hem till dottern Jenny och slutligen till ålderdomshemmet där han dör den 13 april 1965.

År 1968 är det dags för Deleholm att få ny ägare, **Sölve Pettersson** i Nolgården. Köpebrev daterat 30 december 1968 och lagfart 9 april 1969.

Sölves ägande blir inte långvarigt för 1971 säljer han Deleholm till **Arne David Hall**, köpebrev daterat 1 oktober 1971 och lagfart 22 december 1971. Sölve Pettersson ändrade storleken på marken som tillhörde Deleholm innan han sålde Deleholm vidare till familjen Hall. Från 4,126 ha (41.260 m²) blev marken som hörde till torpet nu 7.200 m² (ca 0,75 ha). Det var ett sk ägoutbyte då Sölve gav lite från sin mark till Deleholm och tog lite från Deleholm som han införlivade med sin egen mark.

Familjen Hall ägde Deleholm i många år, men efter sommaren 2004 beslutade de sig för att sälja torpet och ny ägare blev då en dansk familj; **Tom Novak Jansen och Susanne Jansen** från Vejle i Danmark (Jylland). Köpebrev daterat i augusti/september 2004

År 2012 sålde den danska familjen Deleholm till **Morgan Pettersson och Katarina Janehult Pettersson** från Garphyttan utanför Örebro. Köpebrev daterat 25 maj 2012 och lagfart 2 augusti 2012.

1907-1913 August Jansson i Nolgården

August Janssons köpebrev:

87. 3

Ans. 4 - 8 JAN 1913

Till Huvudingen Refallningskapuan
de i Skaraborgs län.

Boa socken.

Wakarnt

R.Nr. 13 Delbackatorp
Lundämn. 3 skians sidon

H. Delbackatorp nr 1 on 12

3 fänt

Skämdel fänt vid samant anhill
om fast tillh. i 8 tundra kappeland
joh, afändrad från montal Delback
torp i Skofda socken, samt att li
genhet mätte benämnas Delbacken.

Delbackatorp den 10 December 1908

August Jansson

Örskutur den 27 jan 1909. 8:39

Att enligt beskrifningen till år 1840 den 29 maj fast
ställt laga skifte innehåller 1/2 mantal Delbackstorp
i Skofva socken i areal 378 tunnland 26,6 Skopp eller
i nya gtnittet 187,075 hektar.

Att vid laga skiftet efter gamla innehavare be-
skillna Solvattorp i Skofva socken i areal 187,075
hektar i Skofva socken i areal 187,075 hektar.

Samt att detta torp, genom afhandling af den 1
Oktober 1907 samman för alltid afhandlad lagan-
het under namn af Delbackstorp förskott till
August Jansson, i genom förskott laga
skifte i Delbackstorp till storlek, lags och
gränser oavbrutet, betygas.

Marstrand i Skofva socken lags lantmästare
Mantel den 17 December 1908

På Auktors vägnar

M. Jansson

Solva församling af areal 26,6

Laga för lags Laga 4 hektar

Wahlman & L. Engström

W

Köpebref

Vi underskrifvade stamintressen.
 En uppläsa och försälja härmed till
 hemmansägaren August Jansson i
 Delebacketorp. ~~En~~ såväl hus
 som jordområde, dit till ett halft man-
 tal Delebacketorp. Håva socken höran-
 de förne soldatloppet 1171 och ditte för
 en bestämd kopersumma stor Sköthan-
 dra 1900/ kronor, denna ligenhet i sin
 helhet innehåller ett Thundland 1/4 kapp-
 land en f. karta och beskrifning uppr-
 rättad år 1838 af kommissionärslandtve-
 taren A. H. Persen. gränsofver ligenhe-
 ten i nordväst till Delebacks ägor och i
 öfriga sidor till stamhemmet Dele-
 backetorps ägor, under namnet af Deleholm
 Och som afven bestämda kopersumma
 är tillfulla betald kvittas dinstam-
 ma.

Förbindande vi oss till hemmet ef-
 ter lagen, alla lagföres och afskrifts
 utgifter betalas insamt af köparen, hvar
 nödiga ätkamethandlingar tillhandla
 hålles när köparen så önskar.

Delebacketorp den 1 Oktober 1907

fr. B. Lilomann

August Gustafsson

L. Wallenius 1/8

Mario St. Gustafsson 1/8

en fullmakt

Gustaf Larsson 1/4

L. J. Persson 1/4

Kathelida Olsson 1/4

Leta Jönsson, August

Jönsson 1/4

alla säljare

köparen

Egenhändiga samvetskringen beaktas af
 A. G. Andersson, F. Johansson. Både i Deleback

Vidimnios

E. Engström. J. Lilomann

1913-1951 Ägare Elis Rudin & Hilda Charlotta Larsdotter

Köpebrev 14 mars 1914, lagfart 27 augusti 1917.

Elis Rudin:

Född 19/8 1878 i Rud, Södra Råda förs, Värmlands län.

Far: Korpral Anders Gustaf (Jonsson) Rud f 2/6 1834 Nysund

Mor: Maria Charlotta Petersdotter, f 22/12 1834 Nysund

11/10 1888: Elis flyttade med sina föräldrar o lillasyster Maria till Delebäck i Amnehärads förs, Skaraborgs län. Elis lillasyster Maria dog i lunginflammation samma år (3/11 1888) som familjen flyttade från Södra Råda till Delebäck. Maria blev bara 3 ½ år gammal.

Elis hade flera äldre syskon:

Adolf Fredrik f. 1858, utflyttad till Bräcke 1880

Anna Sofia f. 1860, utflyttad till Amerika 1880

Carl August f. 1862, utflyttad till Stockholm 1880

Erik Johan f. 1865, utflyttad till Amerika 1883

Johanna Charlotta f. 1868, utflyttad till Amerika 1883

Anders Peter f. 1871, död 1874, dödsorsak okänd

Maria Christina f. 1874, död 1875, dödsorsak scharlakansfeber

- 1899: Elis gör värnplikten som nr 149 82/1899.
- 20/10 1905: Drängen Elis flyttar från föräldrahemmet till Torpstång, Nr 1, Fattiggården i Götlunda förs Örebro län. Han har nu efternamnet Rudin.
- 18/10 1907 flyttar Elis till Nederby No 4 Nästegården i Fellingsbro förs Örebro län.
- 9/2 1909 flyttar Elis till Viby 1 i Arboga landsförsamling, Västmanlands län. Han tituleras nu torpare och har en hushållerska som heter Hilda Charlotta Larsson. Den 22/3 1909 gifter sig Elis med Hilda.
- 11/3 1911 flyttar paret Rudin till Ålsänge i Fellingsbro församling, Örebro län.
- 4/3 1912 flyttar paret Rudin till Delebäck i Amnehärads förs i Skaraborgs län och Elis står nu som ägare till föräldrahemmet och hans föräldrar bor i ett "undantagshus".
- 27/10 1913 flyttar Elis och Hilda till f d soldatboställe 1171 (Deleholm) i Delebäckstorp, Hova församling, Skaraborgs län. Elis titulerar sig numera hemmansägare. Den 10/4 1915 föds dottern Jenny Margareta och 26/8 1920 föds sonen Erik Valdemar.
- Elis hustru Hilda dör 1948.

594

Delebohetorp

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Torp, lägenhet, verk och inrättningar m. m. under ofvannämnda fastighet.	Yrke (tjänst, näringsställning, Siam (frimansdel), Lyte (alliansdel), stansställe, dom, löfvet, blindhet, öfvermyndighet.	Född	Födelseort (församling i län eller i stad).	Gift	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap	Äktenskap
		år.	dag och mån.	år.	dag och mån.	år.	dag och mån.	år.	dag och mån.	år.	dag och mån.	år.
1. Soldatbostad N: 1171	August											
2. Deleholm												
3. Elis Rudin		1878	8	Värml. län	✓	1873		Torneholm	1878			
4. Hilda Charlotta Linder		1877	9	Torneholm	✓							
5. Jenny Margareta		15	10	Hälsjö	✓							
6. Erik Dalman		20	25	Hälsjö								

Bild från församlingsboken

Elis o Hilda o Jenny i Deleholm ca 1920

Elis o Hilda med barnen Jenny o Erik

Elis o Hilda m barnbarnet Monica f 1941

Elis var medlem i den templarorden (nykterhetssällskap) som bildades i byarna Delebäck och Delebäckstorp (templet Frid). Till att börja med hölls tempelmötena hemma hos medlemmarna, men sedan byggdes en möteslokal på sidan om den lilla vägen som leder in till Deleholm från "stora" vägen (ca 150 meter från Deleholm). Lokalen revs 1955 och idag syns bara rester av något som kan ha varit en stentrapp eller husgrund. Virket från det rivna huset togs omhand av en person som byggde en sommarstuga på udden vid byns båtplats.

Katarinas anm.: När vi tog över torpet så fanns en gammal orgel i ladan, kanske hade den använts vid församlingsmötena.

Delebäckstorp, Ordenshus, Hova:
Trä, 1918, 2 samlingslokaler, 1 bibliotek, 1 kapprum samt 1 bost.läg. om 2 rum, 1 kök, 1 hall. El, v, avl, cv, vv, wc, badr. — Logen nr 1549 Frid av IOGT.

Templet Frid (från Sveriges Bebyggelse)

Missionshusets virke i gula stugan

Följande minnen och bilder av Elis och Deleholm har jag fått av Elis och Hildas dotterdotter Birgitta Eriksson i Struppkärr Hova:

Elis hade verkstad i det lilla huset som vi (nuvarande ägare) kallar för bykhuset. Där satt han och pliggade skor bland annat. Elis var en fruktodlare av stora mått – han hade alltid matkällaren fylld med frukt av olika slag. En del av äpplena som han odlade skar han i ringar och hängde upp för att torka i ett snöre ovanför vedspisen.

Julgranen var en viktig tradition för Elis. Den hade små levande stearinljus och stod alltid framför det fönster i köket som vetter mot väster.

När barnbarnen kom och hälsade på så brukade Elis sitta i sin fåtölj i köket.

Elis i sin favoritfåtölj i köket

Elis och Hilda hade två barn – Jenny och Erik. Erik blev som vuxen sjuk i schizofreni och vårdades under en tid på ett mentalsjukhus i Jönköping vilket modern Hilda sörjde enormt.

Syskonen Jenny och Erik Rudin

När dottern Jenny tog över ägarskapet av Deleholm 1951, så bodde Elis kvar en period, sedan flyttade han hem till hennes familj och disponerade ett rum i det stora huset i Delebäckstorp. Den sista tiden i livet bodde Elis på ett ålderdomshem där han dog 1965.

I Bertil Kjelldorffs bok "By och bygd i förvandling" kan man läsa om Elis mångsidighet.

Ett moment i det dagliga arbetet på gårdarna var att spränga och transportera bort stora stenar i åkrarna. Mästaren framför andra i byn med detta hantverk var Elis Rudin. Bara hans handlag med att i sin smedja vässa stenborrar var en upplevelse. Först skulle borret glödgas och smidas vasst. Därefter skulle det härdas, inte för mjukt så att det snabbt trubbades och inte för hårt så att det sprack sönder vid borrarngen. Han visste precis. Efter en serie processer, där borret upphettades och sedan fick svalna följde han regnbågens hela färgskala i tur och ordning innan han efter varje färgkonstellation stack ner borret i vattenhon. Han kunde!

Att borra hål i sten med två man vid släggorna och en som höll i och roterade borret efter varje slag blev sedan, med ett välvässat borrar, en snabb och enkel procedur. När hålet var färdigt laddades det med Alfred Nobels berömda uppfinning – dynamit. En patron per m³ sten jämte sprängpatron och krutstubin. Elis gjorde sig redo. Så ljud hans malmfyllda stämma över nejden: "Här skall sprängas!" En sida av stubinens överdel splittades upp. Krutsträngen låg bar. Mot denna tryckte han svavlet på en tändsticka. Sedan drog han tändsticksaskens plån mot svavlet och när detta flammade upp tändes krutsträngen. Därefter rullade bergsprängarnas unisona "Tänt var det här!" över by och nejd. Efter lika många sekunder som stubinen var centimeter lång small det. Den sprängda stenen var nu i bitar, lämpliga att transportera bort till närmaste stenmur eller stenröse med hjälp av gårdens slip eller drög.

Farbror Elis som han kallades, var en fin man. Alltid humoristisk och med glimten i ögat. Glad och livad med gosselynn var han ständigt intresserad av vad pojkarna i byn höll på med. Ett särskilt engagemang hade han för ett projekt med damm och vattenhjul i den bäck som låg på hans ägor. Likaså för andra lite större byggen som när pojkarna byggde en "balihydda" enligt tidningen Allers Familjejournalers ritningar.

Balihydda!!!

Elis följde med i vad som pågick i tiden. Han visste allt om första världskriget och berättade det gärna. Historier om generaler, fältslag och ställningskrig fick ungdomarna och de andra sig till livs så att man nästan trodde att Elis själv sprungit omkring i löpgravarna. Elis upplevde både första och andra världskriget.

I boken står också att läsa att i Delebäckstorp köptes den första motorbåten av Friden Larsson år 1935 (Elis Rudins svärson).

Trenden i början av 1900-talet var att utöka sina ägor genom köp och sammanläggningar. Elis ägde Delebäck 1:49 1/72 mantal (nuvarande Peter Bengtssons remsa mellan Deleholm och grannarna Grolles, vilket tidigare ägdes av Elis föräldrar) och som bestod av 1 ha åker, 6 ha skog, totalt 7 ha samt Delebäckstorp 1:18 (Deleholm, f d soldattorp 1171), drygt 4 ha.

Delebäckstorp 1:18 Deleholm. I bakgrunden Grolles hus och ladugård.

Häst o kärra i Deleholm, t vä Elis Rudin

1951 Ägare Elis Rudin, 14 februari

Arvsskifte 14 februari 1951 efter hustruns död den 30 september 1948 (hon var delägare i torpet).

1951-1968 Ägare Jenny Larsson, född Rudin

Elis Rudins dotter Jenny Larsson övertog så småningom ägarskapet av torpet. Köpekontrakt 1 september 1951.

Jenny gifte sig med Friden (Gottfrid) Larsson. De bodde i Delebäckstorp i huset som är nr 2 på höger sida när man åker från Sjövägen mot Gullspång.

Jenny och Friden var aktiva i missionsförsamlingen och Jenny var även frälsningssoldat.

Jenny o Fridens hus (tidigare Fridens föräldrahem)

Jenny o Friden framför sitt hus

Jenny och Fridens hus efter renovering på 50-talet

Några fler gamla bilder på Deleholm med Elis Rudin som ägare:

Deleholm på 1930-talet

Deleholm på 1930-talet

Elis m dotter o dotterdotter 50/60-talet

Hela familjen Jenny o Friden Larsson

1968-1971 Ägare Sölve Pettersson

Sölve Pettersson i Nolgården köper Deleholm, köpebrev 30 december 1968, lagfart 9 april 1969. Enligt muntlig uppgift hyr han ut torpet till "Plåtis" (som bor mitt emot Svenssons).

1971-2004 Ägare Arne & Mirjam Hall, Jakobsberg

Fritidsbostad. Köpebrev 1 oktober 1971, lagfart 22 december 1971.

Några bilder från början av 1970-talet med familjen Hall som ägare

Finentrén utan veranda

Döttrarna Hall vid ladugården som har spåntak

Kökets nya brädklädda väggar med färger à la 1970-tal

Utsikt från torpet mot Delebäck och sjön Skagern

2004-2012 Ägare Tom Novak Jansen & Susanne Jansen, Vejle, Danmark
Fritidsbostad.

2012- Ägare Morgan Pettersson & Katarina Janehult Pettersson,
Garphyttan

Fritidsbostad. Köpekontrakt maj 2012. Lagfart augusti 2012

Fotografier

Paul Jansson, byfogde i Delebäck

1942 Vägarb. mell. Bromossen o Valhall

1942 – VägARBETE mellan Bromossen och Valhall

Stående från vänster: **Johan Johansson**, dåvarande ägare till Grolles fastighet (närmaste granne till Deleholm); **Elis Rudin** i "storväst och glasögon"; **Owe Kjelldorff**, äldste son och brukare av Bäckhaga (numera ägd av Peter Bengtsson); **Teodor Andersson** bosatt i Broängen (beläget på vägen till Skagersvik, numera ödelagt av brand); **Jacob Magnusson** bosatt i f d affären i byn (numera hästgård Stall Delebäck).

Sittande: **Per Larsson** från Skagersvik (dräng hos Kjelldorffs)

Deleholm av idag (2000-talet)

Deleholm på 1990-talet

Skogens guld

Slåttern har vilat väldigt länge

Deleholm i vinterskrud

Kakelugnsvärme

Vedspisvärme

Porlande vårbäck i Deleholm 2013

Massor av blåsippor på tomten

Tunnbrödsbakning i Deleholm

Egenhändigt bakat tunnbröd

Soldattorpstavlan i Deleholm

Vackert dörrhandtag i "finentrén"

Gammalt uppsatt dörrhandtag till köksingången

Nytt lertegeltak sommaren 2014

Köksingången till torpet

Vacker gammal innerdörr i köksingången

Vackra hjortar som gillar ekollon

Haren gillar gräsmattan

Vildsvinen gillar äpplen

Köket i torpet

Köket i torpet

Kök och köksentrén i torpet

Finentrén i torpet

Rummet i torpet

Rummet i torpet

Rummet i torpet

Överbåning i torpet

Sovrum övervåning i torpet

Gårdsbild

Bykhus

Gäststugan byggd 1983

Utedass

Fähus/lada/loge/vedbod

Övrigt

Källor

Boken "By och bygd i förvandling" av Bertil Kjelldorff

Kyrkböcker

Muntliga uppgifter från boende i byn

Centrala Soldatregistret

Garnisonsmuséet i Skövde

CD-skivan Sveriges Bebyggelse Skaraborgs län

Birgitta Eriksson, Hova

Mått, mynt och vikt

Källa: By och bygd i förvandling av Bertil Kjelldorff.

1 aln = två fot = 59,4 cm

1 kvarter = 6 tum = 14,82 cm

1 tum = 2,47 cm

1 hektar = 10 000 kvm

1 tunnland = 32 kappland = 4936 kvm

1 tunna torra varor = 2 spann = 146,6 liter

1 läst = 1 stig = 12 tunnor = 20 hektoliter

1 skäppa = 1/4 tunna = 12 kannor = 36,6 liter

1 kappe = 4,6 liter

1 tunna våtvaror = 46 kannor = 125,6 liter

1 ankare = 15 kannor = 39,25 liter

1 kanna = 2 stop = 2,6 liter

1 stop = 4 kvarter = 1,3 liter

1 kvarter = 4 jumfrur/jungfrur = 32,7 cl

1 jumfru/jungfru = 8,18 cl

1536–1766 1 mark = 24 örtugar = 192 penningar

1534– 1 daler = 3 mark (mkr)

1560– 1 daler = 4 mark

1604– 1 daler = 6 mark = 32 penningar

1 riksdaler (RD) = 4 mark

1681– 1 riksdaler = 1/2 daler

1715– 1 riksdaler = 1/3 daler

1766– 1 riksdaler = 1/6 daler = 48 skilling om 12 rundstycken (rst)

1802– 1 riksdaler riksgäld (rgd) = 2/3 riksdaler banko (bco)

1830– 1 riksdaler banko = 48 skilling (S) banko = 3/8 riksdaler specie (sp)

1855– 1 riksdaler riksmünt = 100 öre

1873– 1 krona = 100 öre

Under 1600-talet slogs dalern i såväl silver som koppar. Kopparmynten föll dock snabbt i värde. 1 daler silvermynt betalades således år 1633 med 2, år 1643 med 2 1/2 samt år 1665 med 3 daler kopparmynt. Riksdalern skulle i silver fr o m 1619 hålla 14 lod och 1 gran, dvs 185 gram.

1 centner = 42,5 kg

1 skeppund = 20 lispund

1 lispund = 20 skålpund = 8,5 kg Betecknades LlB

1 skålpund = 425,08 gram - " - lb

1 lod = 1/32 skålpund = 13,3 gram eller för guld, silver och mynt 13,7 gram = 18 gran

1 gran = 6,2 centigram = 1/4 karat